

Biuletyn

MAGAZYN INFORMACYJNY AGH GÓRNICZO-HUTNICZEJ

Barbórka 2007 w AGH

Y WYPROWADZENIA
GÓRNICZYCH
W KRAJACH JAGIELLOŃSKIM
1776, 1782, 1810
1807, 1834

WŚN
EDUKACJI NARODOWEJ
W KRAJACH GÓRNICZYCH
1788-1781
1792-1792

KLUSZCZOWA

W GÓRNICZWA I HUTNICZWA
W KRAJACH JAGIELLOŃSKIM
1783-1787

M. KACADE
SZEWSKI

OWIEKA
JAC I 18
ZEWISK
KIEWIC
DEH

ERNICZA
LEAMPE
GRAFF

KSZTAŁCENIE
ELEWÓW GÓRNICZYCH

ŚREDNIE SZKOŁY
TARNOWSKIE
WIELICZKA
BOBYSZÓW
DĄBROWA
DĄBROWA

POLACY W AKCJI
GÓRNICZYCH
SCHEMNICZ
FREIBERG
PETERSBURG
CLAUSTHAL

TET ORMA
TMII GÓRNICZYCH

MIA 8
KOWIE

TA GÓRNICZYCH
SZAW

KIEN
TCH

Paradny przemarsz górniczy ulicami Krakowa i msza św. w Kolegiacie Świętej Anny

4 grudnia 2007 r.

Szanowni Państwo!

Górnictwo w Polsce jest i przez najbliższe dziesiątki lat nadal będzie, jedną z najważniejszych gałęzi przemysłu. Polska należy bowiem do krajów bardzo bogatych w złoża kopalin użytecznych i tylko od nas zależy, czy odpowiednio potrafimy te kopaliny wydobyć i zagospodarować.

Jedną z ważniejszych kopalin jest węgiel kamienny, który od kilku stuleci należy do podstawowego źródła energii i jak wskazują prognozy będzie miał przez najbliższe dziesiątki lat poważny wpływ na rozwój cywilizacyjny i gospodarczy świata. Trudno to może sobie wyobrazić, ale aktualnie na świecie wydobywa się astronomiczną ilość węgla, ponad 3,5 mld ton, i wydobyć to stale rośnie.

Aktualnie wysokie bezpieczeństwo energetyczne Polski jest oparte o węgiel kamienny i brunatny. Polska posiada bowiem znaczne zasoby węgla kamiennego i brunatnego. Przy racjonalnym gospodarowaniu oraz uwzględnieniu warunków ochrony środowiska musi on być gwarantem bezpieczeństwa energetycznego i stosunkowo niskich cen energii.

Obserwowane drastyczne zmniejszanie zdolności wydobywczych przemysłu węgla kamiennego i stabilizacja wydobycia węgla brunatnego, przy rosnących potrzebach energetycznych kraju, wymaga wzrastającego importu gazu ziemnego i ropy naftowej. Nawet przy znacznym wzroście wykorzystania energii odnawialnej, spowoduje to niepokojące obniżenie samowystarczalności energetycznej kraju, czemu należy przeciwdziałać. Realizacja tej prognozy stanowi zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego Polski, dlatego już dzisiaj należy myśleć o rozbudowie istniejących i budowie nowych kopalń.

W perspektywie najbliższych lat czeka nas budowa autostrad oraz nowej sieci dróg, rozwijać się będzie budownictwo, to wszystko spowoduje znaczne zwiększenie zapotrzebowania na surowce skalne. Docelowo wydobycie to w stosunku do dotychczasowego wzrośnie kilkukrotnie. Przewidujemy, że utrzymanie będzie na aktualnym poziomie wydobycie rud miedzi, cynku i ołowiu, soli, siarki i wielu innych surowców mineralnych. Bez nich gospodarka polska nie może się rozwijać. Aby sprostać tak znacznemu wydobyciu, należy wykształcić odpowiednią ilość inżynierów, których już teraz zaczyna brakować. Jest to wynik błędnie prowadzonej od wielu lat polityki kadrowej. Sytuacja zaczyna być dramatyczna, bowiem aktualnie liczba kończących studia na kierunku górnictwo i geologia w trzech polskich uczelniach nie pokrywa potrzeb. Już obserwuje się, że do górnictwa trafiają osoby przypadkowe, co może prowadzić do obniżenia bezpieczeństwa na kopalniach.

Przecież współczesna kopalnia to niezwykle nowoczesny zakład produkcyjny, w którym wykorzystuje się bardzo drogie i skomplikowane urządzenia sterowane komputerowo, a nawet roboty przemysłowe. Obsługiwać je może tylko człowiek odpowiednio wykształcony.

Górnictwo to nie tylko tradycyjnie rozumiane wydobycie surowców. Z górnictwem i wykonywaniem robót górniczych związanych jest bowiem cały szereg innych dziedzin, takich jak wykonywanie budowli podziemnych dla celów komunikacji i hydrotechniki, podziemnych zbiorników magazynowych – zwłaszcza na ropę i gaz, a nawet co jest naszą uczelnianą specyfiką – renowacja zabytków.

Świadomi jesteśmy zmian, jakie muszą nastąpić w naszych kopalniach. Uczestniczymy zresztą w ich przygotowaniu, niestety w niewielkim stopniu w porównaniu do naszych możliwości. Dotychczas bowiem decydenci zamiast korzystać z ogromnego potencjału polskich uczelni podejmowali decyzje samodzielnie, często nietrafione. Górnictwo jest taką dziedziną wiedzy, że popełnione błędy naprawia się wiele lat. Rozumiał to dobrze marszałek Piłsudski, który w 1919 roku zakładał naszą uczelnię aby służyła górnictwu. Dlatego naszą wiedzę i umiejętności jak zawsze tak i teraz, stawiamy do dyspozycji władz państwowych.

Szanowni Państwo!

Barbórka, to święto radosne. Jednakże zawód górnika niesie ze sobą zagrożenia utraty życia. Wiemy o tym doskonale i staramy się rozwijać badania i tworzyć takie rozwiązania aby temu zapobiegać. Niestety nie zawsze udaje się uniknąć tragedii. W ciągu tego roku znowu w kopalniach zginęli nasi bracia. Uczcijmy ich pamięć. Równocześnie uczcijmy pamięć wszystkich naszych kolegów zmarłych w mijającym roku. Powstańmy i zadumajmy się przez chwilę nad ich życiem i dokonaniem.

Dziękuję.

Życie i praca toczyć się musi nieprzerwanie. Musimy sprostać nowym wyzwaniom. Na kolejny rok wszystkim polskim górnikom, wszystkim naszym absolwentom, studentom i pracownikom życzymy – Szczyć Boże. Tego szczęścia życzymy także wszystkim tym, w których rękach leży dalszy los polskiego górnictwa.

Gaudeamus igitur. Niech żyje nam górniczy stan!

Rektor AGH
prof. Antoni Tajduś

Spis treści

Od Rektora AGH na Barbórkę 2007	3
W tradycji siła i piękno	4
Wydział GiG	
na forum Europejskim w 2007 r.	7
Węgiel w elektroenergetyce...	10
Węgiel brunatny – szanse i zagrożenia rozwoju energetyki	12
XLVIII Sesja Studenckich	
Kół Naukowych Pionu Górniczego	14
Stypendium „Sapere Auso”	16
Wybory czas rozpoczęć	16
Spotkanie Gwarków AD 2007	21
„Tradycje górnicze i nie tylko...”	22
Stara hala jak nowa	23
Opłatkowe spotkanie Wychowanków	23
Wybrane z prasy	24
Kalendarium rektorskie	25
AGH – miejscem przyjaznym niepełnosprawnym	26
Pożegnanie Seniorów	26
Bestseller ekonomiczny z Wydziału Zarządzania AGH	27
Nowatorskie podejście nagrodzone	27
Notatki w Internecie	27
Poniedziałkowy pozytyw	28
Góry jazzu w górach	28
W pełni zaradni	28
Owocny początek współpracy	28
Just 5	30
Kamerun, kraj dzieci i kolorów	30
Bożonarodzeniowa	
„Świąteczna paczka” w AGH	32
Biuletyn AGH	33
Maroko – geologiczny raj	33

ISSN – 1425-4271

„Biuletyn AGH” – Magazyn Informacyjny
Akademii Górniczo-Hutniczej
nr 1, styczeń 2008 r.

Redaguje zespół:

Zbigniew Sulima (redaktor naczelny),
Stali współpracownicy: Anna Kryś-Dyja,
Małgorzata Krokoszyńska, Zespół Informacji
i Promocji

Adres redakcji:

AGH, paw. A-0, pok. 16
al. Mickiewicza 30,
30-059 Kraków, tel. (12) 617-34-49
bip_agh@agh.edu.pl
www.biuletyn.agh.edu.pl

Opracowanie graficzne, skład:

Scriptorium „TEXTURA”
e-mail: textura@krakow.home.pl

Druk:

Drukarnia „Kolor Art” s.c.
ul. Kotlarska 34, 31-539 Kraków
tel. (12) 421-09-86

Kolportaż:

Sekretariat Główny AGH i redakcja

Nakład: 2200 szt. bezpłatnych

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
i adjustacji tekstów.

Na okładce: Uroczyste posiedzenie Senatu AGH
z okazji Barbórki 2007 odbyło się w holu
paw. A-0 w dniu 7 grudnia 2007 r. –
fot. Z. Sulima.

W tradycji siła i piękno

AGH – Barbórka 2007

Jak większość z nas z utęsknieniem czeka na „święta” tak górnicy od najdawniejszych czasów czekali na swoje święto. Od kiedy górnicy za swoją patronkę obrali św. Barbarę górnicze święto jest nierozłączne z dniem 4 grudnia i celebrowane jest wszędzie, gdzie pracują polscy górnicy.

A w Polsce

górnicy są wszędzie. Na obszarze całego kraju działają gigantyczne koncerny górnicze i o nich wszyscy wiemy, ale nie wszyscy wiemy, że w całej Polsce działa ponad 4500 mniejszych zakładów górniczych eksploatujących tzw. pospolite surowce naturalne. Ostatnie lata ponownie uzmysłowiły nam, że prawdziwy rozwój gospodarczy ma swój początek w górnictwie. Nie będzie dróg, nie będzie materiałów budowlanych, nie będzie stadionów, hoteli i całej infrastruktury, nie będzie ciepła, elektryczności i większości wytworów techniki jeżeli nie będzie górnictwa. O tej prawdzie zapominamy gdy widzimy, że wszystko jest w super marketach i trudno nam sobie wyobrazić, że czegoś może brakować.

Tegoroczne obchody

górniczej Barbórki górnicy z AGH rozpoczęli 16 listopada 2007 tradycyjnym trzynastym już spotkaniem wychowanków AGH pracujących w trzech kopalniach Katowickiego Holdingu Węglowego: „Staszic”, „Murcki” i „Wieczorek” z przedstawicielami swojej uczelni. W tym sympatycznym spotkaniu zawsze uczestniczą ze strony uczelni przedstawiciele najwyższych władz

Uczelni, Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii, a ze strony przemysłu kierownictwo Holdingu, dyrektorzy wielu katowickich kopalń i urzędów oraz przedstawiciele lokalnych władz. W ostatnich latach i także w tym roku spotkanie zaszczylił JM Rektor AGH prof. A. Tajduś, Dziekan WGiG prof. J. Klich, członkowie Zarządu KHW oraz Prezydent Katowic pan Piotr Uszok – również absolwent AGH. Spotkanie organizują doświadczeni społecznicy z kopalń KHW, natomiast ze strony AGH współorganizatorem spotkania jest Stowarzyszenie Wychowanków AGH. Jak co roku spotkanie przebiegło w niezwykle miłej i koleżeńskiej atmosferze. Był więc czas aby porozmawiać o uczelni, o kopalniach o fedrowaniu i edukowaniu. Był czas na dobry dowcip i wspólne śpiewanie, co jest najbardziej spajającym i utwierdzającym górniczą więź i solidarność. W czasie każdego spotkania odbywa się aukcja drobnych dzieł sztuki miejscowych artystów, z której dochód zasila fundusz instytucji charytatywnych, pomagających rodzinom pokrzywdzonym przez nieszczęśliwe wypadki górnicze. Tak więc spotkanie oprócz integracji środowiska służy także pomocą tym, którzy jej potrzebują.

A w Krakowie?

W Krakowie coraz bardziej utwierdza się powrót do starej tradycji „Pochodu Lisów”. W tym roku już po raz drugi nasz tradycyjny orszak górniczy przemaszerował paradnie pełną trasą jaką obecnie można dotrzeć spod AGH do Rynku Głównego. Oczywiście nie można tego zrobić tak jak to było możliwe w latach siedemdziesiątych, kiedy zamknięcie na godzinę ciągu ulic Al. Mickiewicza, Al. Krasińskiego, ul. Zwirzywieckiej, Franciszkańskiej i Grodzkiej nie stwarzało większego problemu komunikacyjnego dla miasta. Dzisiaj odbiłoby się to paraliżem komunikacyjnym. Trasa naszego pochodu jest krótsza i z jednej strony nie ingeruje w główne arterie komunikacyjne, ale z drugiej pozwala spod AGH dotrzeć do Rynku Głównego. Przemarsz orszaku wokół Rynku Głównego był ostatnim elementem dochodzenia do pełnej trasy

fort.25

przemarszu i jak się okazało to ten element wzbudził największe zainteresowanie bawiących w Rynku na przedświątecznym kiermaszu Krakowian i licznych turystów. Pochód był imponujący. Otwierala go Reprezentacyjna Orkiestra Dęta AGH pod kierownictwem pana kapitana Dariusza Byliny, za która podążał wiedziony sztandarem uczelni Starosta Górniczy oraz Lis Major z grupą młodych lisów szykujących się do wstąpienia do górniczego stanu. W postępującą za orszakami kolumnie paradnych dorożek miejsca zajęli Rektorzy AGH w strojach akademickich, Dziekani Wydziałów z Pionu Górniczego AGH oraz goście – seniorzy polskiego górnictwa. Potem maszerowała bardzo liczna grupa pracowników AGH, studentów oraz przedstawicieli innych górniczych instytucji rejonu Krakowa. Znak to, że nasz przemarsz może mieć charakter święta środowiskowego, podobnie jak jedną z atrakcji grudniowych w Dreźnie jest Saksońska Parada Górnicza

organizowana przez Akademię Górniczą we Freibergu. Paradny orszak zamykala najlepsza w Polsce Orkiestra Górnicza KHW – Kopalni Węgla Kamiennego „Staszic” w Katowicach pod kierownictwem pana Grzegorza Mierzwińskiego. To jedyna orkiestra górnicza, która oprócz klasycznej orkiestry dętej posiada górniczą orkiestrę symfoniczną, zespoły kameralne, orkiestrę salonową żeńską, big band i kapelę. Z Rynku Głównego orszak udał się ul. Szewską i przez Planty do Kolegiaty św. Anny, gdzie odprawiona została uroczysta msza św. Barbórkowa w intencji wszystkich górników Krakowa i Małopolski.

W tym miejscu jesteśmy winni bardzo gorące podziękowanie przede wszystkim naszym pracownikom i studentom, że tak licznie wzięli udział w tym pięknym wydarzeniu. Podziękowania należą się również przedstawicielom Urzędu Miasta, Okręgowej Dyrekcji Dróg oraz Policji, którzy bardzo życzliwie odnieśli się do naszej prośby i pozwolili nam przebrnąć przez skomplikowane procedury zezwalające na taki przemarsz. Na szczególną wdzięczność zasługuje Policja Krakowska, która w idealny sposób zabezpieczyła trasę przemarszu i prowadziła paradny orszak przez całe miasto.

Warto odnotować także, że już drugi rok z rzędu mszę św. Barbórkową celebrował i piękną homilię wygłosił Jego Eminencja ks. kardynał Stanisław Dziwisz. Koncelebransami byli ks. prałat Władysław Gasidło i ks. prałat Andrzej Waksmański. Ducha tegorocznej modlitwy niech oddadzą dwie intencje z modlitwy wiernych:

1. Bóg marzy o tym, byśmy byli coraz bardziej podobni do Niego. Módlmy się za wszystkich studentów naszej Uczelni, aby nieśli prawdę, gdyż tylko wtedy każdy z nas może codziennie stawać się większym od samego siebie.
2. Bóg wynagradza niebem ciężki trud życia na ziemi. Módlmy się za ludzi górniczego stanu, którzy z narażeniem własnego zdrowia i życia przynoszą społeczeństwu cenne dary natury, aby byli otaczani powszechnym uznaniem oraz życzliwością władz i całego społeczeństwa.

Jak co roku, podniosły charakter liturgii nadały połączone chóry: ZPIT „Krakus” oraz „Con Amore” pod dyktando prof. Jerzego Jamińskiego, Orkiestra Reprezentacyjna AGH pod dyktando kpt. Dariusza Byliny, schola i służba liturgiczna Duszpasterstwa

fol. ZS

Akademickiego „Na Miasteczku” działające pod opieką ks. Antoniego Miciaka oraz organista pan. Łukasz Kmiecik.

Bardzo cieszy fakt, że ta piękna świątynia akademicka była pełna uczestników eucharystii. Niech ta tradycja rozwija się nadal.

A w uczelni?

W uczelni obchody górniczej Barbórki mają przede wszystkim charakter akademicki, co w istotny sposób odróżnia je od wszystkich innych spotkań z tej okazji. Określenie akademicki oznacza, że istotnym elementem obchodów są akcenty naukowe w postaci sesji i konferencji naukowych. Drugim czysto akademickim akcentem jest uroczyste posiedzenie Senatu, na którym oprócz wydarzeń typowych dla spotkań okolicznościowych dokonuje się promocji doktorów habilitowanych.

W bieżącym roku – podobnie jak poprzednio – czwartek był dniem studentów. Najbardziej aktywni naukowo spotkali się na dorocznej, 48 już sesji Kół Naukowych Pionu Górniczego, która z roku na rok przybiera na sile. Przybywa sekcji tematycznych i przybywa chętnych do opracowania i wygłoszenia referatów. W tym roku w 16 sekcjach 267 uczestników wygłosiło 231 referatów naukowych, ocenianych przez Konkursowe Jury. Szczegółowe sprawozdanie z sesji Studentów zamieszczono oddzielnie w niniejszym numerze BIP.

Po uroczystym ogłoszeniu wyników konkursu na najlepszy referat w poszczególnych sekcjach i symbolicznej lampce szampana studenci spotkali się w klubie Studio na swoim dorocznym spotkaniu gwarków. Gigantyczna eksplozja młodzieżowej radości, humoru i piosenki – to coś tak niezwykłego i szczególnego, że zazdroszą nam tych spotkań wszyscy, którzy mieli okazję choćby raz wziąć udział w tej spontanicznej zabawie. Zazdroszą nam nie tylko studenci rosyjscy z Sankt Petersburga, którzy w tym roku uczestniczyli w liczbie 41 osób oraz studenci z TU Bergakademie Freiberg z Niemiec, uczestniczący w tym roku również w silnej reprezentacji, bo aż 34 osób. W spotkaniu uczestniczyło również kilka innych delegacji z Niemiec, Ukrainy i Słowacji.

Piątek 7 grudnia – centralny dzień obchodów

Znów akademicki charakter obchodów podkreśliło międzynarodowe seminarium naukowe na temat: „Węgiel

w elektroenergetyce Unii Europejskiej” zorganizowane przez Wydział Górnictwa i Geoinżynierii wspólnie z RWE Power AG. W seminarium wzięło udział wiele osób znaczących w sprawach energetyki węglowej z kraju i z zagranicy jak Prezydent Euracolu w Brukseli dr. Maksymilian Klank czy wiceprezes koncernu RWE Power pan Mathias Hartung. Obszerną informację o seminarium zakończonym panelem dyskusyjnym zamieszczono na kolejnych stronach niniejszego wydania Biuletynu.

Piękną i osobiwą tradycją Barbórki w AGH są spotkania Władz Uczelni i Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii z przedstawicielami przemysłu. W tym roku sala koncertowa „Krakusa” pękała w szwach. Byli obecni wszyscy znamienici uczestnicy seminarium naukowego, zarządy wszystkich koncernów górniczych liczna rzesza dyrektorów. Spotkanie zaszczylił również Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki odpowiedzialny za sprawy górnictwa – pan minister Eugeniusz Postolski.

Najwięcej emocji w roku bieżącym wzbudziło Uroczyste Posiedzenie Senatu, które z Auli przeniesiono do hallu głównego aranżując w nim pokazną widownie amfiteatralną oraz niespotykanej urody i rozmiarów przestrzeń sceniczną.

Samo posiedzenie Senatu nie odbiegało od tradycyjnej formuły święta statutowego uczelni. Cieszy znacząca liczba gości, którzy wzięli w nim udział. W trakcie senatu krótkie okolicznościowe przemówienie wygłosił JM Rektor prof. Antoni Tajduś. Dekorację pracowników AGH wyróżnionych odznaczeniami państwowymi przeprowadził Prorektor ds. Ogólnych prof. Tadeusz Słomka, natomiast uroczystej promocji doktorów habilitowanych przewodniczył Prorektor ds. Nauki prof. Kazimierz Jeleń. W części pierwszej Senatu wystąpili znamienici goście naszej Barbórki w osobach Wojewody Małopolskiego Pana Jerzego Millera, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska – Głównego Geologa Kraju pana Henryka Jacka Jezierskiego oraz Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Gospodarki pana Eugeniusza Postolskiego. W Senacie uczestniczyli także Prezes WUG dr Piotr Buchwald, oraz Dyrektor GIG prof. Józef Dubiński – prezydent Komitetu Organizacyjnego Światowego Kongresu Górniczego. W imieniu gości zagranicznych wystąpił pan Mathias Hartung – członek Zarządu RWE Power AG w Essen, który poza życzeniami poinformował zebranych o niektórych aspektach współczesnego górnictwa i energetyki opartej na węglu oraz podsumował efekty współpracy RWE z AGH. Pan Mathias Hartung złożył na ręce Rektora oficjalny dokument fundujący 4 stypendia RWE dla bardzo

dobrych Studentów AGH, studiujących na wydziałach Górnictwa i Geoinżynierii, Inżynierii Mechanicznej i Robotyki oraz Elektrotechniki Automatyki, Informatyki i Elektroniki.

W części Senatu, której gospodarzem był zwyczajowo Wydział Górnictwa i Geoinżynierii po okolicznościowym Przemówieniu Dziekana prof. Jerzego Klicha, podsumowującym okres ostatnich lat w polskim górnictwie i edukacji górniczej na naszym Wydziale, udekorowano odznaczeniami resortowymi i stopniami górniczymi zasłużonych pracowników Wydziału. Tradycyjnie także zebrany zaprezentowano wyniki tegorocznej studenckiej Sesji Kół Naukowych Pionu Górniczego (obszerną informację o sesji znajdziecie państwo w niniejszym numerze Biuletynu).

Po zakończonym posiedzeniu Senatu w hallu gmachu A-0 odbyło się magiczne widowisko zatytułowane „Skok przez skórę i nie tylko...”, będące najbardziej skondensowaną artystyczną formą polskich tradycji górniczych oprawionych piękną muzyką i tańcem. W widowisko to, nawiązujące do wybranych wątków starych tradycji górniczych Śląska, wkomponowany został nasz uczelniany ceremonial tradycyjnego skoku przez skórę w formie zmodyfikowanej dla potrzeb poprawy obrazu scenicznego. Potęgą światła, dźwięku i obrazu uczyniła z naszego hallu niepowtarzalną wnętrze magicznego świata, w którym na kilku ekranach jednocześnie ukazywały się charakterystyczne dla zawodu górnika obrazy uzupełniające muzykę i taniec perfekcyjnie wykonany na kilku scenach jednocześnie przez Zespół Pieśni i Tańca AGH „Krakus”. Bliższy opis tego pięknego wydarzenia kulturalnego, którego pomysłodawcą był dr inż. Jerzy Kicki – przewodniczący komitetu organizacyjnego Światowego Kongresu Górniczego Kraków-Katowice 2008, znajdziecie państwo w oddzielnym artykule niniejszego numeru Biuletynu. Warto jednak podkreślić, że głównymi wykonawcami spektaklu był ZPIT AGH „Kakus” w choreografii prof. Jerzego Kwaśniewskiego oraz prof. Jerzego Jamińskiego, który dyrygował orkiestra i chórem oraz zespół „Lis Major”, kontrapunkci i młode lisy pod kierownictwem Starej Strzechy prof. Jana Jewulskiego.

Widowisko to zorganizowano po raz pierwszy w historii AGH, ale i okazja była niezwykła. Po 50 latach Polska, a dokładnie AGH, jest głównym organizatorem XXI Światowego Kongresu Górniczego. Pierwszy Światowy Kongres Górniczy zorganizował w Warszawie w 1958 roku profesor Bolesław Krupiński. On też przez wiele lat przewodniczył Komitetowi Organizacyjnemu Kongresów.

Jubileusz 50-lecia powstania tej instytucji szczególnie zobowiązuje do wzorowego przyjęcia w Krakowie i w Katowicach, może nawet kilka tysięcy uczestników z całego górniczego świata. Kongres w Krakowie jest jednocześnie wielką szansą promocji polskiego górnictwa i oczywiście naszej Uczelni.

PS Jak zwykle bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim Gościom, którzy w tym dniu zaszczylili nas swą obecnością lub przestali nam barbórkowe życzenia drogą pocztową.

Dziękujemy także wszystkim pracownikom i studentom AGH, którzy barbórkowe święto obchodzili razem ze wszystkim jako swoje święto!

☞ **prof. Jerzy Klich**
Dziekan Wydziału GiG
dr hab. inż. Piotr Czaja prof. nadzw.
Wydział GiG

☞ fot. ZS

Wydział Górnictwa i Geoinżynierii na forum Europejskim w 2007 r.

Projekty UE

Zakończony w Brukseli w listopadzie 2006 wielką konferencją plenarną, europejski projekt „European Network of Mining Regions” – ENMR wciąż żyje. Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Sterującego projektu w Brukseli uznano za celowe kontynuowanie prac w tym gronie. Pojawiła się bowiem formalna możliwość przedłużenia projektu o co najmniej jeden semestr. Tak też się stało, a pierwsze półrocze roku 2007 posłużyło do

merytoryczna część wniosku do projektu INTERREG IV C. Ustalono również, że Lead Partnerem będzie nadal jedna z Szwedzkich firm konsultingowych zajmująca się tematyką surowców mineralnych i na niej spoczywa ciężar przygotowania wniosku na nowy projekt.

Doświadczenia i materiały zgromadzone w czasie realizacji projektu zostaną wykorzystane do opublikowania monografii wstępnie zatytułowanej „Górnictwo Małopolski – uwarunkowania rozwoju. Regionalny plan akcji”, będącej

doradczym. Problem rewitalizacji – podobnie jak w pierwszym projekcie rozpatrywany był na dwóch płaszczyznach i zaowocował opublikowaniem dwóch poradników (*guidebook*):

- a) *Best practise for reclamation and utilisation of brown coal mining areas in europe* – omawiający najlepsze praktyki w zakresie technicznej rekultywacji oraz kierunku zagospodarowania obszarów pogórnich w Europie
- b) *Best practise handbook for the socioeconomic regeneration of declining mining regions* – prezentujący problemy socjo-ekonomiczne regionów, w których jest rozwijane lub wchodzi w fazę końcową górnictwo węgla brunatnego.

Również w tym projekcie opracowana została lokalna – polska monografia zatytułowana: *Rekultywacja terenów pogórnich i waloryzacja krajobrazu w konińskim okręgu wydobywania węgla brunatnego*, który to region był w projekcie polskim przykładem przemysłowym.

W fazie końcowej jest również trzeci wydziałowy projekt w programie INTERREG III C zatytułowany – *Integrated Urban Waste-Management Model – IUWMM* (Zintegrowany wielkomiejski model gospodarki odpadami komunalnymi) z Lead Partnerem – Waste Association West Saxony (Zweckverband Abfallwirtschaft Westsachsen, ZAW) – Niemcy.

W projekcie uczestniczy 14 partnerów z 10 krajów UE w tym wiele renomowanych firm (parki technologiczne, uczelnie) o znaczących osiągnięciach jak również pokaznym potencjale innowacyjności. Polskę w tym projekcie reprezentował Wydział Górnictwa i Geoinżynierii AGH wspólnie z Urzędem Miasta Krakowa – Wydział Gospodarki Komunalnej.

Przedmiotem prac sieci partnerów europejskich jest próba ujednoczenia pojęć, definicji i nomenklatury oraz propagowania wspólnych zasad prowadzenia gospodarki komunalnej w ośrodkach wielkomiejskich. Jedną z możliwości realizacji tego celu jest wspólna analiza zagadnienia, oraz propagowanie najlepszych praktyk w tym zakresie, wypracowanych w poszczególnych regionach.

Współpraca przedstawicieli nauki Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii z kompetentnym zespołem Urzędem

for. ZS

przygotowania materiałów będących podstawą do aplikowania o nowy projekt w programie INTERREG IVC. Podobnie w maju zebrał się w Brukseli – tym razem w Przedstawicielstwie Małopolski przy Rondzie Shumana 14 – uczestnicy projektu ENMR oraz zaproszeni przedstawiciele innych projektów o zbliżonej tematyce, aby wypracować wspólną strategię dalszej współpracy pomiędzy regionami górniczymi. Byliśmy dumni z roli gospodarza, dając do zrozumienia naszym Partnerom, że mamy swój przyczółek w Brukseli – a to się bardzo liczy – i że możemy im zaoferować bardzo wygodne warunki konferowania. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele projektu *Reclamation and Utilisation of Brown Coal Mining Areas in Europe – ReRegions* – (Rewitalizacja i rekultywacja obszarów po górnictwie węgla brunatnego w Europie), którego Lead Partner jest – Usti Region z Republiki Czeskiej. Uczestniczyli też inni potencjalni partnerzy – zainteresowani współpracą w tym względzie. Na spotkaniu została przygotowana prawie w całości

naszym małopolskim efektem współpracy regionalnej w zakresie górnictwa.

W roku 2007 zakończył się również drugi europejski projekt naszego Wydziału, zatytułowany *Reclamation and Utilisation of Brown Coal Mining Areas in Europe – ReRegions*. Konferencja finałowa odbyła się w dniach 17–20 kwietnia 2007 w miejscowości Most w regionie Usti nad Łabą.

Projekt ten podobnie jak większość projektów z grupy INTERREG miał za zadanie wypracować i propagować najlepsze rozwiązania w zagospodarowaniu olbrzymich obszarów po górnictwie węgla brunatnego, które na czas eksploatacji wyłącza z normalnego wykorzystywania tereny niejednokrotnie wielu miejscowości. W tym projekcie obok naszego Wydziału uczestniczyło sześciu innych partnerów z 4 krajów europejskich, które prowadziły lub prowadzą obecnie eksploatację węgla brunatnego metodą odkrywkową (Republika Czech, Polska, Grecja, Hiszpania, Niemcy oraz Szkocja – (International Recycling Institute) z głosem

Miasta Krakowa rokuje zarówno znaczący postęp w doskonaleniu gospodarki odpadami w rejonie Krakowa, jak również pozwala na promowanie naszego miasta i regionu w Europie poprzez prezentację osiągnięć w tym zakresie.

We wrześniu 2007 roku odbyły się w Krakowie Warsztaty Europejskie połączone z lokalną konferencją dotyczącą polskich problemów gospodarki odpadami. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele wszystkich 14 partnerów mieli możliwość zapoznania się z lokalnymi krakowskimi problemami gospodarki odpadami i jej wpływu na rozwój regionu krakowskiego. Drugim zagadnieniem projektu była regionalna gospodarka odpadami, którą naszym Partnerom zaprezentowaliśmy na przykładzie regionu żywieckiego, organizując fragment programu i konferencji właśnie w Żywcu.

Na przełomie listopada i grudnia w Thessalonikach w Grecji odbyła się konferencja końcowa projektu, na której między innymi zaprezentowane zostały trzy poradniki (*guidebook*) będące namacalnym osiągnięciem projektu. Są to:

1. *Key Elements for Optimal Integrated Municipal Solid Waste Management- International experiences* – opracowane przez partnerów projektu pod kierownictwem prof. Daniele Vigo, z uniwersytetu w Bolonii.
2. *Towards the formulation of Optimum Municipal Solid Waste Management models – Regional Approaches* – opracowany przez zespół partnerów pod kierownictwem pani Ninetty Chaniotou z Lahti Science and Business Park Ltd w Finlandii.
3. *Formulation of Optimum Municipal Solid Waste Management models* – opracowany i prezentowany przez władze Prefektury Thessaloniki w Grecji.

Wszystkie trzy podręczniki będą miały polskie odpowiedniki – przetłumaczone i opracowane przez wydziałowy zespół autorski uczestniczący w pracach tego projektu, do którego należą: prof. M. Mazurkiewicz – kierownik Katedry Ekologii Terenów Przemysłowych, dr hab. inż. Piotr Czaja prof. Nadzw. – Wydziałowy Koordynator Projektów Interreg, dr inż. Iwona Kuczyńska – kierownik projektu oraz dr inż. Radosław Pomykała i dr inż. Małgorzata Pawul – członkowie zespołu.

Przedstawiciele wszystkich 14 partnerów podpisali w Thessalonikach „Memorandum of understanding”, którego głównym celem jest deklaracja wzajemnego wspierania dialogu pomiędzy lokalnym sektorem publicznym i władzami regionu oraz ekspertami i podmiotami gospodarczymi, prowadzonego tak na

for. ZS

szczeblu krajowym jak też w ramach Unii Europejskiej, promującego najlepsze praktyki w zakresie gospodarki odpadami.

Konferencję końcową zaszczyliło wielu przedstawicieli władz Unii Europejskiej, którzy byli całkowicie zgodni w popieraniu pozytywnych doświadczeń wypracowanych w poszczególnych regionach.

Podsumowując trzyletnią współpracę Wydziału Górnicztwa i Geoinżynierii z przeszło 40 partnerami reprezentującymi różne kraje i różne regiony stwierdzić należy, że we współczesnej Europie – Europie bez granic zasadniczy ciężar współpracy międzynarodowej przenosi się na poziom poszczególnych regionów mających zbliżone problemy.

Nieznacznie zmodyfikowana formuła projektów w ramach nowego programu INTERREG IVC winna zachęcać wiele podmiotów gospodarczych, władz regionalnych i uczelni do rozwijania i pogłębiania kontaktów międzyregionalnych.

Projekt Foresight współfinansowane przez UE

Wydział Górnicztwa i Geoinżynierii uczestniczy obecnie w dwóch krajowych projektach z grupy „Foresight”. Projekty te dotyczą:

- pierwszy – perspektyw rozwoju górnictwa węgla kamiennego w Polsce i realizowany jest przez zespół Katedry Górnicztwa Podziemnego pod kierownictwem prof. Andrzeja Zorychty,
- drugi – perspektyw rozwoju górnictwa węgla brunatnego realizowany przez grupę pracowników Katedry Górnicztwa Odkrywkowego pod kierownictwem prof. Wiesława Koziola.

Projekt **Scenariusze rozwoju technologicznego przemysłu wydobywczego węgla kamiennego** współfinansowany jest ze środków

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UE w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego składa się z następujących segmentów: Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 1 – Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, Działanie 1.4 – Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką, Poddziałanie 1.4.5 – Projekty badawcze w obszarze monitorowania i prognozowania rozwoju technologii.

Pośród wielu definicji pojęcia „foresight” na uwagę zasługują sformułowanie Jenifer Cassinngen Harpe określające foresight jako „proces obejmujący współpracę, dyskusję oraz konsultację pomiędzy grupami partnerów prowadzące do opracowania wspólnych wizji przyszłości i strategii, mających na celu określenie możliwości długofalowego naukowego, technologicznego i innowacyjnego rozwoju”. Co prawda jest to ogólne ujęcie problematyki „foresight”, ale trafnie i w pełni oddaje charakter przedmiotowego projektu, którego celem jest określenie scenariuszy rozwoju technologicznego i funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Projekt realizowany jest przez Konsorcjum Naukowe koordynowane przez Główny Instytut Górnicztwa w Katowicach, w którego skład wchodzi Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Centrum Elektryfikacji i Automatykacji Górnicztwa EMAG w Katowicach, Centrum Mechanizacji Górnicztwa KOMAG w Gliwicach, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie, Politechnika Śląska w Gliwicach.

Projekt realizowany jest od 1.07.2006, a jego ukończenie zaplanowano na 31.06.2008. W pierwszej fazie dokonano

analizy projektów „foresigh” zrealizowanych w przemyśle wydobywczym w świecie oraz przeprowadzono ocenę stanu technologicznego branży węgla kamiennego w aspekcie analizy bilansu surowcowego i stanu dotychczas stosowanych technologii. W kolejnym etapie przeprowadzono ocenę innowacyjności tych technologii oraz opracowano i zweryfikowano scenariusze ich rozwoju. Podjęte zadania obejmowały cztery najważniejsze aspekty działalności górniczej: eksploatację złóż, mechanizację procesów eksploatacji, infrastrukturę systemową w zakresie automatyki, informatyki i zasilania oraz przeróbkę węgla kamiennego.

Działania w zakresie dotychczas zrealizowanych zadań doprowadzą do utworzenia bazy danych wiodących technologii, listy ekspertów branży górniczej oraz opracowania zasad monitoringu cyklicznego prowadzenia „foresightu” przemysłu węgla kamiennego. Ostatnim etapem projektu będzie raport końcowy, którego adresatami będą organy administracji państwowej oraz główni przedstawiciele przemysłu węglowego w Polsce.

Ważne wizyty zagraniczne

W czerwcu oficjalna delegacja Uczelni w osobach prof. Antoni Tajduś – Rektor, prof. Wiesław Kozioł – Kierownik Katedry Górnictwa Odkrywkowego i prof. Piotr Czaja – Prodziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii złożyła wizytę roboczą w RWE Power w Kolonii. W trakcie wizyty omówiono wiele elementów możliwej współpracy pomiędzy AGH i RWE. W trakcie wizyty powstała też idea zorganizowania wspólnego III międzynarodowego seminarium i forum dyskusyjnego zatytułowanego „Węgiel w elektroenergetyce Unii Europejskiej”, które z okazji Barbórki odbyło się w AGH w dn. 7.12.2007. Przejawem zainteresowania RWE naszymi studentami jest ufundowanie czterech stypendium rocznie dla najlepszych studentów wydziałów: Górnictwa i Geoinżynierii, Inżynierii Mechanicznej i Robotyki oraz Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki.

Rok 2007, to kolejne istotne kroki w rozwoju współpracy uczelni i wydziału z uczelniami i zjednoczeniami górniczymi w Chinach. Wydział Górnictwa i Geoinżynierii koordynuje działania w zakresie ofensywy polskich firm produkujących między innymi maszyny i sprzęt specjalistyczny dla górnictwa podziemnego oferowanego między innymi przez firmę „Patentus” z Pszczyny. Podobnie firma „Gwarex Polska” we

współpracy z Wydziałem Górnictwa i Geoinżynierii współdziała z ChRL w zakresie eksportu technologii odzysku węgla z odpadów powęglowych zlokalizowanych na gigantycznych hałdach. Przedstawiciel Wydziału prof. Stanisław Nawrat w okresie 13–25.09.2007 był obecny na targach handlowych i wystawie w „China Taiyuan International Coal and Energy New Industry Expo” Na jedynym z Polski stoisku prezentowały się razem AGH, „Gwarex Polska” i „Patentus”.

W okresie 14.10.–20.10.2007 w Chinach gościła delegacja AGH w składzie: JM Rektor prof. A. Tajduś, Prorektorzy prof. T. Słomka i prof. J. Lis oraz Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z Chinami prof. Stanisław Nawrat).

Delegacja wizytowała m. in. China Coal Research Institute (CCRI) w Pekinie gdzie podpisano umowę o współpracy, na mocy której AGH będzie wspólnie z partnerem chińskim prowadzić badania w zakresie:

- odmetanowania kopalń i utylizacji odzyskanego gazu,
- zwalczania zagrożeń wybuchem metanu,
- klimatyzacji kopalń.

Kolejnym etapem tej podróży była wizyta w Xi'an University of Science and Technology, gdzie podpisane zostało porozumienie o współpracy, głównie w zakresie nauk górniczych.

Trzecim bardzo ważnym wizytowanym ośrodkiem był Anhui University of Science and Technology, z którym AGH, a w szczególności Wydział Górnictwa i Geoinżynierii współpracuje od 20 lat. Tu podpisano szczegółowy protokół zawierający zadania do realizacji w latach 2007 i 2008.

W ramach programu technicznego Delegacja zwiedziła najnowocześniejszą w Chinach i prawdopodobnie całej Azji kopalnię węgla kamiennego Guqiao

Huainan Minig Co. Ltd. O niebywałych zasobach 21,4 mld ton w pokładach osiagających grubość do 23 m.

Studentkie praktyki górnicze

Normalnym trybem biegly również w tym roku zagraniczne praktyki naszych studentów. DSK Anthrazit Ibbenbüren GmbH gościła w tym roku po raz 28 grupę 12 studentów z Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii, kontynuując tym samym chlubną tradycję praktyk zawodowo-językowych zapoczątkowaną w 1976 r. przez prof. B. Barchańskiego. Poza pracą pod ziemią i szkoleniami odbytymi w kopalni, studenci byli gośćmi RWE Power, gdzie mieli możliwość poznania najnowszych osiągnięć energetyki opartej na węglu brunatnym. Grupa była także gośćmi naszych wypróbowanych przyjaciół z miasteczek Sprockhövel i Hattingen w zagłębiu Ruhry pod kierownictwem pani Inge Haack, która w tym roku zaprosiła studentów na niezwykle musical „Starlight express” w Bochum, który nie schodzi z afisza od kwietnia 1991 r i jest obecnie drugim co do czasu wystawiania widowiskiem na świecie. Od tego czasu 7 razy w tygodniu na widowni, specjalnie do tego przedstawienia zbudowanego teatru, zasiada 1600 osób i przez 3,5 godziny delectuje się piękną muzyką rockową, podziwia zręczność aktorów, a miejscami bardziej cyrkowców, którzy w wybitnie współcześnie wyglądających strojach przypominających roboty z gwiazdnych wojen, krążąc na wrotkach po całej trzypiętrowej scenie i po wyznaczonych elementach widowni bardzo sugestywnie przedstawiają zakochany pociąg expressowy będący głównym motywem wielkiego show. Warto zobaczyć ten występ, ale uważajcie bo o bilety nadal bardzo trudno i nie są tanie.

dr hab. inż. Piotr Czaja prof. nadzw.
Wydział GiG

Węgiel w elektroenergetyce...

III Międzynarodowe Seminarium pt. „Węgiel w elektroenergetyce – wyzwania, inwestycje, badania i rozwój” zostało zorganizowane przez Wydział Górnictwa i Geoinżynierii AGH w kooperacji z niemiecką firmą RWE Power AG. Odbyło się ono 7 grudnia 2007 roku przy okazji obchodów barbórkowych na Uczelni.

W seminarium udział wzięli wybitni przedstawiciele życia gospodarczego oraz polskiej nauki związanej z górnictwem i energetyką.

Obrady otworzył prof. Antoni Tajduś, który powitał przybyłych gości, wśród których byli także obecni parlamentarzyści. Prowadzącym seminarium był natomiast Prorok ds. Nauki – prof. Kazimierz Jeleń.

w Unii Europejskiej. Dlatego też ważnym politycznym zadaniem dla Europy powinno być dalsze ułatwienie wykorzystania węgla w sposób możliwy do zaakceptowania przez rynek i środowisko. UE musi walczyć z determinacją przeciw jej rosnącej zależności od importowej ropy i gazu za pomocą strategii zachowania równowagi pomiędzy bezpieczeństwem podaży

foto: Stanisław Malik

Głównym tematem seminarium była przyszłość elektroenergetyki opartej na węglu kamiennym jak i brunatnym, problem emisji CO₂ oraz technologie jego przechwytywania i magazynowania. Przedstawiono również doświadczenia niemieckie w tym zakresie na przykładzie największego producenta energii elektrycznej z węgla brunatnego – firmy RWE Power AG.

Jako pierwszy swój referat przedstawił dr **Maksymilian Klank** – Prezydent EURACOAL-u. Tematem referatu była: „Przyszłość węgla w Europie”. Obecnie kraje Unii Europejskiej zużywają coraz więcej energii elektrycznej, a przy braku wystarczającej ilości własnych surowców energetycznych, coraz większe ich części Unia będzie musiał importować. Aktualnie import surowców pokrywa około 50% Unijnych potrzeb energetycznych. Wielkość ta po 20–30 latach ma wzrosnąć do 70%. Jeżeli za 10–15 lat paliwa odnawialne będą miały większy udział w produkcji energii, szczególnie elektrycznej, ten udział wyniesie nawet 20%, ciągle będziemy potrzebować rozwiązania na pozostałe lata i potrzebne 80% energii. Wskazał on więc, że węgiel pozostanie zatem kluczowym elementem bezpieczeństwa podaży energii

a zrównoważonym rozwojem. Węgiel posiada wyjątkowe długotrwałe perspektywy i dobrą konkurencyjną pozycję w produkcji energii w Europie. Umiarkowany rozwój cen elektryczności w długiej perspektywie czasowej jest wynikiem wykorzystywania węgla i energii jądrowej. Wykorzystanie węgla do produkcji energii elektrycznej będzie określane głównie przez poziom cen gazu i przez koszty CO₂. Przy rosnących cenach gazu, pozycja rynkowa węgla do produkcji energii elektrycznej będzie się poprawiała. Przy dostępnej technologii (CCS) wychwytywania i magazynowania dwutlenku węgla oraz jej systematycznemu rozwojowi w odpowiednich ramach prawnych można doprowadzić od znaczącej redukcji emisji CO₂ po kosztach do zaakceptowania, a technologia ta może stać się realną technologią w przyszłości, tj. po roku 2020. Technologia (CCS) wychwytywania i magazynowania dwutlenku węgla umożliwi realizację ambitnych celów dotyczących redukcji emisji CO₂ przy zachowaniu cen energii elektrycznej na rozsądnym poziomie.

Drugi referat pt. „Wyzwanie w postaci redukcji CO₂ z punktu widzenia RWE Power AG” przedstawił Pan **Matthias Hartung** –

Członek Zarządu RWE Power AG jak również Przewodniczący Niemieckiego Stowarzyszenia Przemysłu Węgla Brunatnego DEBRIV. Dotyczył on polityki energetycznej UE oraz jej celów w zakresie ochrony klimatu 3 × 20%, a więc 20% redukcja gazów cieplarnianych, wzrost udziału energii odnawialnych do 20% oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20%. Porównał on strukturę wiekową elektrowni w Europie w odniesieniu do ich żywotności. Wynika z tego, że aż 73% elektrowni atomowych jest już za połową swojej żywotności, elektrowni na węgiel kamienny – 70%, elektrowni na węgiel brunatny 60%. Najmłodszymi w tym rankingu są elektrownie na gaz lub olej, których odpowiednio 51% jest za połową swojej żywotności. Przedstawił on również doświadczenia firmy we wdrażaniu innowacyjnych technologii BoA 2&3 w elektrowni Neurath. Celem rozwojowym RWE Power AG do 2015 roku będzie rekuperacja energii z procesu suszenia dzięki technologii suszenia fluidalnego. Taka demonstracyjna instalacja jest obecnie budowana w elektrowni Niderauem. Kolejnym celem, w jeszcze dłuższej perspektywie będzie budowa elektrowni pracującej przy parametrach pary 700 °C.

Drugim przedstawicielem RWE Power AG był Pan **Frank Schippers**, który przedstawił referat pt. „Przyszłość węgla brunatnego i kamiennego w Europie”. Skupił się na uregulowaniach handlu uprawnieniami do emisji CO₂ po 2013 roku. Mogą one dyskryminować kraje wykorzystujące węgiel oraz wpływać na konkurencję na rynku paliw, ponieważ aukcyjny handel uprawnieniami najbardziej obciążą węgiel, a w niewielkim stopniu gaz, natomiast w ogóle nie dotyczy energetyki jądrowej i wodnej. System handlu, orientując się na wyznaczony cel, powinien być skonstruowany jako system zachęt do stałej modernizacji technologii spalania węgla. Dlatego też należy zapewnić płynną i cenowo konkurencyjną podaż energii elektrycznej w kontekście międzynarodowym. Umożliwi to możliwie szybki rozwój wielkoskalowych rozwiązań technologii przechwytywania i składowania CO₂.

Kolejnym referatem był referat wygłoszony przez prof. dr. hab. inż. **Józefa Dubińskiego**, Naczelnego Dyrektora Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach pt.: „Rola węgla w polskiej elektroenergetyce – uwarunkowania rozwoju zero emisyjnych technologii węglowych”. Autor wymienił największe wyzwania stojące przed polską elektroenergetyką, do których należą: coraz wyższe wymagania środowiskowe i technologiczne do użytkowania kopalnych

paliw w celach energetycznych i określenie priorytetów polskiego sektora paliwo-energetycznego na tle planów rozwojowych UE, a istotnym elementem opracowywanych programów powinno być założenie, że niska emisja gazów będzie osiągnięta przy jednoczesnym podniesieniu sprawności wytwarzania energii oraz akceptowalnych społecznie kosztach. Przedstawił również główne założenia sekwestracji CO₂ w niewybranych pokładach węgla, w wyeksploatowanych zbiornikach ropy i gazonośnych oraz w głębokich warstwach wód zasolonych. Jednocześnie zaznaczył główne bariery rozwoju tej technologii. Wyznaczył także główne działania na przyszłość, wśród których powinno znaleźć się opracowanie operacyjnego programu implementacji czystych technologii węglowych w energetyce. Plan taki winien obejmować zarówno konieczne działania techniczne po stronie górnictwa jak i energetyki z uwzględnieniem uwarunkowań geologicznych. Należy stworzyć również strategiczny program inwestycyjny w energetyce oraz krajowy system geologicznego składowania CO₂ wraz z uzupełnieniem warunków prawnych obowiązujących w tym zakresie. Dodatkowo należy stworzyć zintegrowany program badawczo-wdrożeniowy wspierający implementację „czystych” technologii węglowych, w szczególności CCS poprzez ustanowienie odpowiednio projektu na infrastrukturę badawczą i projektu kluczowego. Na koniec autor przedstawił studium przypadku zero emisyjnej Elektrociepłowni Bielsko oraz programów europejskich realizowanych w Głównym Instytucie Górnictwa w tej tematyce.

Następnie głos zabrała Pani **Joanna Strzelec Łobodzińska** – Prezes Zarządu Tauron Polska Energia S.A. Tytuł referatu: „Przyszłość energetyki węglowej w Polsce”. W referacie tym autorka przedstawiła obecną strukturę rynku energii w Polsce z czterema głównymi podmiotami. Wśród nich jest właśnie nowoutworzona grupa Tauron, która obsługuje największą ilość odbiorców końcowych w Polsce. Wśród niezbędnych warunków rozwoju energetyki w Polsce wymieniła konieczność uwolnienia cen energii oraz odpowiedni podział uprawnień CO₂. Przybliżona została także idea elektrociepłowni poligeneracyjnej polegającej na wzajemnym powiązaniu strumieniami energii elektrociepłowni konwencjonalnej (moduł energia) z układem zgazowania węgla (moduł chemia). Produktem takiej elektrociepłowni jest nie tylko energia cieplna i elektryczna lecz również gaz syntezowy

Kolejny referat, autorstwa dr hab. inż., prof. AGH **Zbigniewa Kasztelewicza**

dotyczył tematu: „Energetyka na węglu brunatnym -perspektywy rozwoju”. W referacie tym przedstawione zostało porównanie polskich kopalń węgla brunatnego pod kątem wydobycia, zasobów, zatrudnienia oraz rekultywacji terenów pogórnicznych. Omówiono również polskie elektrownie opalane węglem brunatnym. Autor przedstawił także rezerwowe złoża tego surowca w Polsce, którego zasoby bilansowe sięgają prawie 14 mld Mg. Najbardziej predysponowane do zagospodarowania jest złożo „Złoczew” o zasobach bilansowych 485 mln Mg. Będzie ono w przyszłości w kręgu zainteresowań BOT KWB „Bełchatów” S.A. Następnym perspektywicznym obszarem

foto: Stanisław Malik

eksploatacji mogą być złoża w okolicy Gubina tzn. złożo „Gubin-Mosty-Brody”. Jednak na największą uwagę zasługuje złożo „Legnica”, które jest największym tego typu złożem w Europie. Możliwe jest uzyskanie w pierwszym etapie 25–30 mln Mg wydobycia rocznie co pozwoli na zaspokojenie potrzeb elektrowni o mocy 4000–4500 MW, a w drugim 50–60 mln Mg i produkcję energii elektrycznej z elektrowni o mocy 8000–9000 MW. Przedstawiono także strategię wydobycia węgla brunatnego z aktualnie czynnych kopalń w Polsce. Autor zwrócił uwagę na fakt, że po roku 2025 nastąpi znaczący spadek poziomu wydobycia tego surowca. Natomiast w przypadku budowy dwóch nowych kopalń: Legnicy i Gubin-Mosty poziom wydobycia mógłby wzrosnąć nawet powyżej 100 mln Mg rocznie. Przedstawione zostały także dotychczasowe prace Komitetu Sterującego dla Przygotowania Zagospodarowania Legnickiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego Węgla Brunatnego, na którego czele stoi prof. Antoni Tajduś.

Ostatnim wystąpieniem był referat pt. „Konkurencyjność węgla – węgiel paliwem przyszłości”. Wygłosił go Pan **Grzegorz Pawłaszek** – Prezes Zarządu Kompanii

Węglowej S.A. Stwierdził on, że Polska posiadając 1,5% światowych zasobów węgla jest jednym z najmniej uzależnionych krajów UE od importu nośników energii. Dodatkowo węgiel jest najtańszym nośnikiem energii co przedstawione zostało na przykładzie kosztów ogrzewania budynku dla różnych nośników energii. Dlatego też, biorąc pod uwagę znaczne krajowe zasoby węgla, surowiec powinien pozostać kluczowym elementem bezpieczeństwa i niezależności energetycznej państwa. Następnie przedstawił na podstawowe informacje o Kompanii Węglowej S.A., która jest największym producentem węgla kamiennego w Europie, jak również

prognozowane wydobycie i sprzedaż. Omówił żywotność kopalń wchodzących w skład Kompanii, którym okres obowiązywania koncesji określony jest w większości do 2020 roku. W przyszłości maleć ma wydobycie węgla energetycznego, a rosnąć wydobycie węgla koksowego. Nakłady inwestycyjne na lata 2007–2015 wyniosły ok. 6,5 mld zł.

Po wysłuchaniu referatów rozpoczął się panel dyskusyjny, na którym wcześniejsi prelegenci odpowiadali na pytania i komentarze zgromadzonych na sali uczestników seminarium. Goście z RWE Power AG przedstawili plany wydobycia węgla brunatnego w Niemczech na dalsze 40 lat i produkcję energii elektrycznej w elektrowniach opalanych tym paliwem o mocy ponad 22.000 MW. Gorącym tematem był problem 3 × 20% w Unii Europejskiej. Padły wątpliwości czy te wyzwania nie ograniczą rozwoju gospodarczego Europy na tle innych krajów świata.

dr hab. inż. **Zbigniew Kasztelewicz**
prof. nadzw.
dr hab. inż. **Piotr Czaja** prof. nadzw.
Wydział Górnictwa i Geoinżynierii AGH

Węgiel brunatny – szanse i zagrożenia rozwoju energetyki

Legnickie złoża węgla brunatnego – perspektywa na przyszłość?

W poniedziałek 14 stycznia odbyło się seminarium pt. „Węgiel brunatny – szanse i zagrożenia rozwoju energetyki opartej na węglu brunatnym w I połowie XXI wieku w Polsce” w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Seminarium zorganizowane zostało z inicjatywy **Komitetu Sterującego im. prof. Adama Stefana Trembeckiego dla Przygotowania Zagospodarowania Legnickiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego** oraz połączone było z naradą Komitetu dotyczącą uwarunkowań zagospodarowania **złoża węgla brunatnego „Legnica”**. W spotkaniu tym udział wzięli przedstawiciele strony rządowej z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska – Głównym Geologiem Kraju **dr Henrykiem Jackiem Jezierskim**, jak również

foto: Stanisław Malik

kilkunastu parlamentarzystów, wśród których obecny był Przewodniczący Sejmowej Komisji Gospodarki **Wojciech Jasiński** i były Podsekretarz Stanu **Herbert Gabryś**. Nie zabrakło również liczego grona świata nauki, profesorów polskich uczelni technicznych jak również przedstawicieli branży paliwowo-energetycznej i biur projektowych. Dodatkowo udział wzięli przedstawiciele Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, Polskiego Klubu Ekologicznego oraz głównych central związków zawodowych. Kopalnię Adamów reprezentował **Krzysztof Sobczak** – Prezes Zarządu.

Seminarium otworzył **prof. Antoni Tajduś** – Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej. W krótkich słowach przypomniał działalność Komitetu Sterującego. W jego skład wchodzi ok. 40 osób natomiast jego prezydium tworzą 22 osoby. W 2007 roku z inicjatywy Komitetu zorganizowane zostały spotkania w Bełchatowie i w Turowie z przedstawicielami samorządów lokalnych okolic Legnicy i Lubina dla pokazania „blasków i cieni górnictwa węgla brunatnego”. W 2007 roku wysłano także do Premiera Jarosława Kaczyńskiego, a później do Premiera Donalda Tuska opracowanie przedstawiające zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego Polski i możliwości branży węgla brunatnego umożliwiające częściowe złagodzenie tego stanu.

Głównym tematem seminarium była dyskusja dotycząca przyszłości polskiej elektroenergetyki oraz wskazanie roli węgla brunatnego w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Polski. Komitet Sterujący uznał, że najlepszym złożem węgla brunatnego nadającym się w przyszłości do eksploatacji jest kompleks złóż węgla brunatnego na północ od Legnicy. Jego udokumentowane zasoby, sięgające 15 mld ton(!) stawiają te złoża wśród największych na świecie. „Jest to kilkakrotnie więcej niż zasoby we wszystkich obecnie czynnych rejonach wydobywczych w Polsce” – stwierdza **dr Jacek Kasiński** z Państwowego Instytutu

Geologicznego w Warszawie. Jednak pojawiają się pytania czy jego eksploatacja jest w ogóle celowa i potrzebna?

Odpowiedź brzmi – tak! Wszystkie prognozy zapotrzebowania energii elektrycznej zarówno w Polsce jak i w innych krajach Unii Europejskiej wskazują na znaczący wzrost zużycia energii elektrycznej w najbliższych kilkudziesięciu latach. Pytanie jak go pokryć, jakimi surowcami energetycznymi? „Bez wzrostu ilości energii elektrycznej nie ma wzrostu gospodarczego” – mówi **prof. Kazimierz Czopek**. Stwierdził on, że wydobywanie węgla brunatnego ze złóż legnickich i produkcja energii elektrycznej z tego paliwa jest ekonomicznie uzasadniona pod każdym względem. Projektowany zespół górniczo-energetyczny będzie największym i najnowocześniejszym w Europie.

Za parę lat w Polsce może grozić brak energii elektrycznej. Pozostaje pytanie skąd wziąć konieczną ilość energii elektrycznej, a przy tym dodatkowo utrzymać bezpieczeństwo energetyczne kraju?

Energia elektryczna produkowana z węgla brunatnego jest obecnie najtańszą energią w Polsce i Europie. Z kosztami jej wytworzenia nie może się porównywać, ani energia z węgla kamiennego, ani z gazu czy odnawialnych źródeł energii. „Wszystkie kraje na świecie, które posiadają odpowiednio duże złoża węgla brunatnego produkują z niego energię elektryczną. Takie kraje «turystyczne» jak Turcja czy Grecja więcej wydobywają niż Polska. Musimy sobie to wszyscy uzmysłowić, że nie chodzi tutaj o wydobywanie węgla brunatnego dla samego podtrzymywania przemysłu górniczego w Polsce. Chodzi o energię elektryczną, którą wszyscy mamy w gniazdkach w domach, dzięki której możemy oglądać telewizję, pracować na komputerach, która jest podstawą rozwoju każdego społeczeństwa i za którą każdy chciałby płacić jak najmniejsze rachunki” – stwierdza **prof. Zbigniew Kasztelewicz** – Sekretarz Komitetu Sterującego.

Dlatego też konieczne jest uruchomienie nowego zagłębia górniczo-energetycznego na najlepszym i największym złożu węgla brunatnego w rejonie Legnicy. Tak, aby po roku 2020 móc dalej produkować najtańszą i czystą energię elektryczną. „Nie potrzebujemy tego złoża dzisiaj ale potrzebujemy go jutro” – stwierdza **prof. Antoni Tajduś**.

Budowany kompleks górniczo-energetyczny spełniałby najwyższe wymagania dotyczące ochrony środowiska. Dotyczy to zarówno samej kopalni jak i elektrowni. „Elektrownia na złożu legnickim byłaby najnowocześniejszą i bezemisyjną elektrownią na węgiel brunatny wykorzystującą światowe technologie wychwytywania oraz składowania CO₂, bardzo wysokiej

foto: Stanisław Malik

sprawności powyżej 46% o mocy około 5000 MW” – mówi **prof. Jerzy Bednarczyk** z Poltegoru-Institutu z Wrocławia.

Prowadzone obecnie w kopalniach odkrywkowych węgla brunatnego działania proekologiczne stoją na wysokim poziomie. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych prowadzona jest na światowym poziomie. Świadczyć o tym mogą liczne nagrody i wyróżnienia z zakresu ochrony środowiska, także uznanie specjalistów z innych krajów. Przyczynia się to do zwiększenia akceptacji społecznej jak również harmonijnego rozwoju samorządów lokalnych mówił **prof. Zbigniew Kasztelewicz**.

Prezes Poltegoru-Projektu **Janusz Bojczuk** przedstawił możliwości polskich biur projektowych. „Nasi inżynierowie zaprojektowali największą kopalnię węgla brunatnego w Europie – KWB «Belchatów», a obecnie z powodzeniem projektują kopalnie odkrywkowe w Indiach, Grecji czy Turcji.”

Natomiast prezes SKW Biuro Projektowo-Technicznego w Zgorzelcu **Norbert Wocka** – główny projektant największej zwałowarki w Polsce i jednej z największych na świecie – wyraził pogląd, że polskie firmy projektowe takie jak **SKW Zgorzelec, Poltegor-Projekt** czy **Poltegor-Institut** i firmy zaplecza technicznego (np. **FUGO Konin, Kopex-FAMAGO** czy **FAMAK Kluczbork**) są w stanie kompleksowo wyposażyć w maszyny górnicze przyszłe kopalnie węgla brunatnego „**Legnica**” czy „**Gubin -Mosty**”.

Część referatów podsumował **prof. Zbigniew Kasztelewicz** przedstawiając możliwości polskiego górnictwa węgla brunatnego. Przy zagospodarowaniu **złóż legnickich, gubińskich** (za Odrą Niemcy na tej platformie złożowej wydobywają ponad 15 mln Mg węgla brunatnego na rok) i **złóż „Złoczew”** w okolicach Belchatowa, Polska może wydobywać **ponad 100 mln Mg na rok** wysokokalorycznego węgla brunatnego (węgiel z tych złóż jest o ok. 20% lepszy pod względem wartości opalowej niż węgiel belchatowski) i **produkować ponad 100 TWh bezemisyjnej energii elektrycznej w elektrowniach o mocy 15000–20000 MW**. Ta wielkość produkcji energii elektrycznej w 2030 roku będzie miała procentowo mniejszy udział w globalnej ilości niż obecnie z około 35% teraz, a w 2030 roku tylko około 30%. W związku z powyższym jest dalej miejsce na produkcję energii z węgla kamiennego, energii odnawialnej czy nawet atomowej.

„W przypadku braku inwestycji na węglu brunatnym i kamiennym w 2030 roku może zabraknąć w Polsce ponad 170 TWh energii elektrycznej i nawet mało realne plany budowy elektrowni atomowych nie wystarczą, aby pokryć tak duży brak energii. Dlatego bardzo szybko powinna odbyć się dyskusja w gronie polityków i winny być podjęte decyzje na najbliższe 30–40 lat jeśli chodzi o wybór nośników energii elektrycznej. I raz podjęte decyzje powinny być realizowane. Pilność decyzji wynika z faktu, że inwestycje górniczo-energetyczne są bardzo długie w realizacji. Dziś podjęte dadzą efekty za 15–20 lat” – zakończył **prof. Kasztelewicz**

Po części referatowej nastąpiła dyskusja zebranych uczestników. „Interesuję się kwestią legnickiego zagłębia górniczo-energetycznego od ponad 2 lat” – mówi **Wojciech Jasiński** – Przewodnicząc Sejmowej Komisji Gospodarki. „W najbliższym czasie rozpoczną się prace nad nową Strategią dla Energetyki. Tam ta sprawa zostanie przeanalizowana.” Za koniecznością budowy nowego zagłębia węgla brunatnego opowiedział się również **Kazimierz Grajcarek** z Komisji Krajowej NZZ „Solidarność”, który stwierdził: „Polska nauka jest przekonana o konieczności budowy nowego zagłębia górniczo-energetycznego, polski przemysł jest gotowy do jego budowy. Brakuje tylko decyzji”.

Jednak przed zbytnim optymizmem przestrzegali **dr Henryk Jacek Jezierski**, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska. „Nie zapominajmy o ekologicznym aspekcie tej sprawy. Komitet Sterujący powinien najpierw zapoznać wszystkich zainteresowanych z zagadnieniami środowiskowymi, z wpływem

foto: Stanisław Malik

tej inwestycji na środowisko przyrodnicze. Tak, abyśmy nie zrobili z tej sprawy drugiej Rospudy.” Dlatego też należy rozwiązać wiele stereotypów dotyczących degradacji środowiska przyrodniczego przez kopalnie odkrywkowe, przedstawić nowoczesne techniki rekultywacji terenów pogórnich, jak również sposoby minimalizacji działalności górniczej na otaczające środowisko.

Budowa nowego zagłębia górniczo-energetycznego to ogromne przedsięwzięcie. O jego powodzeniu decydować będzie wiele czynników, wśród których dużą rolę odgrywać będą samorządy lokalne i sami mieszkańcy. Ważnym jest aby uświadomić wszystkim, że węgiel brunatny to nic innego jak energia elektryczna. Słusznym wydaje się być pytanie postawione przez prof. **Jerzego Klicha** – Dziekana Wydziału Górniczego i Geoinżynierii: „Czy gdyby pod Legnicą zalegały złoża diamentów, ktoś pytałby się czy je w ogóle eksploatować? Z miejsca podjęto by ich wydobycie. Dlaczego z węglem brunatnym są takie wahania?”.

Jeszcze jednym z argumentów przemawiających za rozwojem nowej gałęzi przemysłu w rejonie legnickim w przyszłości są kwestie społeczne. „Czy ktoś zastanawiał się co będzie w tym rejonie po zakończeniu działalności przez **KGHM Polska Piekarnia S.A. czy BOT KWB Turów S.A.**” – pyta **Stanisław Żuk**, Prezes BOT KWB Turów S.A. – „Alternatywą może być właśnie budowa legnickiego zagłębia górniczo-energetycznego”.

„Nie ma się co ludzi, węgiel musi pozostać głównym surowcem energetycznym ze względów politycznych, ekonomicznych i społecznych. Trzeba tylko umiejętnie wdrażać nowoczesne, proekologiczne technologie w myśl zrównoważonego rozwoju” – dodaje **dr inż. Aureliusz Mikłaszewski** z Polskiego Klubu Ekologicznego.

Po spotkaniu opracowano wnioski, które zostaną przedstawione Premierowi Donaldowi Tuszkowi oraz Wicepremierowi Waldemarowi Pawlakowi. Wśród nich należy wymienić konieczność niezwłocznego uwzględnienia budowy Legnickiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego Węgla Brunatnego w programach rządowych jako przedsięwzięcie o znaczeniu krajowym, a węgiel brunatny uznać za surowiec strategiczny. Należy także uwzględnić budowę kopalni i elektrowni w planach zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego i gmin, na których może być prowadzona inwestycja.

Odpowiedzią na pytanie czy zostanie uruchomiona eksploatacja kompleksu złóż legnickich może być nowa rządowa Strategia Rozwoju Energetyki, która ma powstać w II półroczu 2008 roku.

Materiały z konferencji jak również opis działalności Komitetu Sterującego im. prof. Adama Stefana Trembeckiego dla Przygotowania Zagospodarowania Legnickiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego znajduje się na stronie

www.komitetlegnica.agh.edu.pl.

dr hab. inż. Zbigniew Kasztelewicz prof. nadzw.
dr hab. inż. Piotr Czaja prof. nadzw.

Wydział Górniczego i Geoinżynierii AGH

XLVIII Sesja Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego

W ramach obchodów Dnia Górnika w AGH, w dniu 6 grudnia 2007 roku odbyła się XLVIII Sesja Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego. Na uroczystym spotkaniu inauguracyjnym, prowadzonym przez przedstawicieli studentów KN Zarządzenie, Sesję otworzył JM Rektor prof. dr hab. inż. Antoni Tajduś.

W Sesji wzięło udział 27 kół zarejestrowanych w Pionie Górniczym AGH, 1 koło zarejestrowane w Pionie Hutniczym oraz przedstawiciele KN Akademii Pedagogicznej i 38 studentów Państwowego Instytutu Górniczego im. Plechanowa z Sankt. Petersburga. Łącznie, 267 studentów zaprezentowało 231 referatów w 16 tematycznie wyodrębnionych sekcjach.

Wzorem lat ubiegłych, sesja wiązała się z konkursem na najlepszy referat. Powołane zespoły jurorów, w skład których obok pracowników naukowych uczestniczyli przedstawiciele studentów, według jednolitych kryteriów dokonały oceny referatów wylaniając laureatów poszczególnych sekcji.

Laureatami XLVIII Sesji Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego zostali:

I Sekcja Górnictwo

Witold Kowol

Mechanizacja robót przygotowawczych na przykładzie DCK ANTRAZIT „IBBENBUREN” GMBH

Koło Naukowe Filar, opiekun naukowy: mgr inż. Łukasz Herezy

II Sekcja Geologia

Dorota Handzlik, Krystyna Jarosińska

Synteza oraz charakterystyka mineralogiczna fosforanów cynku i ołowiu

Koło Naukowe Geologów, opiekun naukowy: dr inż. Tomasz Bajda

III Sekcja Geodezja i Grafika Komputerowa

Olga Jarema, Aleksandra Rak

Badanie dokładności różnych modeli tachymetrów przy użyciu pełnej procedury testowej zgodnej z normami ISO 17123

Koło Naukowe Geodetów, opiekun naukowy: mgr Rafał Kocierz

IV Sekcja Geofizyka

Monika Wilk

Analiza spektralna anomalii w geofizyce otworowej

Koło Naukowe Geofon, opiekun naukowy: prof. dr hab. inż. Jadwiga Jarzyna

V Sekcja Geoturystyka

Magdalena Węgrzyn

Odległe piękno dzikiego krajobrazu i unikalnej kultury – zachodnie fiordy islandzkie

Koło Naukowe Geoturystyka, opiekun naukowy: dr inż. Marek Doktor

foto. ZS

foto: ZS

VI Sekcja Geoinżynieria

Michał Godziński, Łukasz Paluch

Analiza stateczności i weryfikacja zastosowanego zabezpieczenia wału na składowisku odpadów komunalnych Zoniówka II w Zakopanem

Koło Naukowe Geoinżynierii, opiekun naukowy: mgr inż. Stefan Olesiak

VII Sekcja Wentylacja i Klimatyzacja

Sławomir Mirek

Analiza klimatyzacji sali widowiskowo-teatralnej na wybranym przykładzie

Koło Naukowe Klient, opiekun naukowy: dr inż. Dariusz Obracaj

VIII Sekcja Inżynieria Środowiska

Dominika Szumak

Optymalizacja pracy wirówki odwadniającej osady ściekowej w oczyszczalni ścieków Ruptawa

Koło Naukowe Ekospirit, opiekun naukowy: dr inż. Alicja Nowak

IX Sekcja Wiertnictwo, Nafta i Gaz

Daniel Dyndor

Badania laboratoryjne nad zastosowaniem nowego polimeru PT-2910 w płuczkach do dowiercania złóż węglowodorów

Koło Naukowe Geowiert, opiekun: dr Sławomir Wysocki

X Sekcja Inżynieria Minieralna

Andrzej Skotnicki

Analiza wpływu nadawy na efekty rozdrabniania w kruszarkach walcowych

Koło Naukowe Separator, opiekun naukowy: dr inż. Tomasz Gawenda

XI Sekcja Mechanizacja i Energetyka

Mateusz Szklarz

Analityczne i doświadczalne badanie skraplającej dyszy dwufazowej w układzie chłodniczym

Koło Naukowe Mechaników Energetyków, opiekun naukowy: dr inż. Jerzy Wojciechowski

XII Sekcja Ekoinżynieria

Anna Walus, Arkadiusz Zawitkowski

Monitoring zanieczyszczeń powietrza NO₂ i SO₂ w wybranych regionach miasta Krakowa z zastosowaniem próbników Amaya-Krochmala

Koło Naukowe Ochrony Środowiska, opiekun naukowy: prof. dr hab. Jan W. Dobrowolski

XIII Sekcja Wibroakustyka Budowli

Adam Pilch

Weryfikacja komputerowych modeli zestawu głośnikowego na podstawie własnej konstrukcji

Koło Naukowe Wibroakustyki Budowli, opiekun naukowy: dr inż. Tadeusz Kamiński

XIV Sekcja Rachunkowość i Finanse

Radosław Smoczyński

Fluktuacje na rynkach kapitałowych w okresie międzywojennym

Koło Naukowe Makler, opiekun naukowy: dr inż. Stanisław Urbański

XV Sekcja Zarządzanie i Marketing

Justyna Młynarska

Rola kobiety w reklamie produktu sprzedawanego w segmencie studentów

Koło Naukowe Zarządzanie, opiekun naukowy: dr inż. Paweł Bogacz

XVI Sekcja Humanistyczna

Anna Kos

Karoshi, czyli śmierć z przepracowania

Koło Naukowe Studentów Socjologii, opiekun naukowy: dr Katarzyna Leszczyńska

W godzinach popołudniowych, z udziałem władz rektorskich i dziekańskich, odbyło się uroczyste spotkanie integracyjne uczestników sesji. Na spotkaniu JM Rektor prof. A. Tajduś dokonał podsumowania tegorocznej XLVIII Sesji Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego i w towarzystwie Prorektora ds. Kształcenia prof. A. Cieśli wręczył dyplomy laureatom oraz uczestniczącym w sesji gościom zagranicznym. Laureaci poszczególnych sekcji otrzymali ponadto imienne wyróżnienia JM Rektora AGH.

W ramach kolejnego, VII Seminarium Integracyjnego Kół Naukowych Pionu Górniczego „Krynica 2008” w dniu 12 stycznia 2008 roku odbyła się Sesja Laureatów, powiązana z konkursem na najlepszą prezentację. Nagrody specjalne dla uczestników konkursu zostały ufundowane przez portal **teberia.pl**.

Wzorem lat ubiegłych, laureaci tegorocznej sesji będą mieli również możliwość opublikowania swoich referatów w kolejnym zeszycie specjalnym Uczelnianych Wydawnictw Naukowo-Dydaktycznych AGH. Ostateczny termin składania referatów do druku mija 20 lutego 2008 roku.

☞ **dr hab. inż. Barbara Jabłońska-Firek**
prof. nadzw. AGH

Stypendium „Sapere Auso” dla wybitnie uzdolnionej młodzieży

Sapere auso – znaczy: Temu, który odważył się być mądrym

W dniu 12 grudnia 2007 z rąk Marszałka Województwa Małopolskiego – pana Marka Nawary podczas uroczystości jaka miała miejsce w Auditorium Maximum UJ 70 studentów z całej polski w tym 7 studentów AGH otrzymało prestiżowe stypendium Małopolskiej Fundacji Stypendialnej *Sapere Auso* przyznawane za bardzo dobre wyniki w nauce oraz aktywne włączanie się w pracę Uczelni. Należą do nich: Piotr Białecki, Piotr Cygan, Szymon Depta, Piotr Gurgul, Jan Krawczyk, Bogusław Reich i Roman Trojanowski

Bardzo cieszymy się, że w gronie laureatów znalazł się **Piotr Cygan** – Student IV roku na Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii – specjalność Technologia Odkrywkowej Eksploatacji Złóż.

Piotr Cygan umiejętnie dzieli czas pomiędzy naukę, pracę i przyjaciół. Zaangażowany w życie Wydziału i Uczelni. Godnie reprezentuje Uczelnię poza jej murami, w kraju i za granicą. Efektem tego są bardzo dobre wyniki w nauce i pokaźna lista przedsięwzięć, w które był i jest zaangażowany.

Poza wypełnianiem obowiązków studenta, Piotr Cygan aktywnie uczestniczy w życiu Uczelni. Doskonała znajomość języka angielskiego pozwala mu angażować się również w projekty międzynarodowe, z których przede wszystkim należy wymienić projekt realizowany w ramach inicjatywy wspólnotowej Interreg III C pn. European Network of Mining Regions (ENMR). W ramach projektu brał udział w organizowaniu konferencji, warsztatów i spotkań, a także uczestniczył w europejskich warsztatach i konferencjach we Włoszech (Workshops on Socio-Economic Effects) i w Wielkiej Brytanii (Post-mining regeneration trough tourism). Podczas konferencji Europamines Annual General Meeting we Wrocławiu poproszony został o wygłoszenie referatu pt. *The European Network of Mining Regions – Towards a European Mining Roadmap*.

Jest również włączony w przygotowanie monografii pod roboczym tytułem *Górnictwo Małopolski – uwarunkowania rozwoju. Regionalny plan akcji*, której inicjatywa zrodziła się podczas prac nad projektem ENMR. Jest współautorem publikacji pt. *Malopolska Voivodship Regional Study* oraz artykułu pt. *Projekt Europejska Sieć Rejonów Górniczych* zamieszczonym w czasopiśmie specjalistycznym „Kopaliny”. W przygotowaniu do publikacji jest kolejny artykuł dotyczący rewitalizacji zwałowiska zewnętrznego przy kopalni węgla brunatnego.

Piotr Cygan jest aktywnym członkiem Koła Naukowego Skalnik, w ramach którego włącza się w akcje organizowane w ramach Koła (np. akcja nikołajkowa na rzecz dzieci z domów dziecka), a także przygotowuje konferencje i warsztaty organizowanych na Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii ujak np. barbórkowe seminarium *Węgiel w elektroenergetyce UE – wyzwania, inwestycje, badania i rozwój* organizowane we współpracy z RWE Power AG.

Reprezentuje Koło Naukowe podczas Studenckich Sesji Naukowych Pionu Górniczego uzyskując w 2006 r. wyróżnienie, a w roku 2007 zajmując II miejsce. Jako przedstawiciel Koła wziął udział w Konferencji Studentów i Młodych Naukowców (Conference of Students and Young Researchers) w St. Petersburgu w 2007 r., a za wygłoszony referat pt. *The Dewatering System at RWE Power Inden Lignite Mine* uzyskał wyróżnienie.

Piotr Cygan jest jej członkiem Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii wykazując duże zaangażowanie w działalność samorządu. Bierze aktywny udział w przygotowaniu licznych przedsięwzięć m.in.: uroczystości barbórkowych w 2005, 2006 i 2007 roku. Uczestniczy w szkoleniach i kursach organizowanych przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego.

Jest członkiem Studenckiego Koła Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa AGH. Pełni rolę przedstawiciela Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii w Międzynarodowej Federacji Studentów Górnictwa i Metalurgii IFMMS.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

☞ **dr hab. inż. Piotr Czaja prof. nadzw.**

Prodziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii

Wybory czas rozpocząć

Senat AGH uchwałą nr 1/2008 z dnia 16 stycznia 2008 roku powołał Uczelnianą Komisję Wyborczą w składzie:

1. dr hab. inż. Marian Branny – Wydział GiG
2. dr hab. inż. Kurt Wiencek, prof. nadzw. – Wydział IMiIP
3. dr inż. Witold Machowski – Wydział EAIIE
4. dr hab. inż. Józef Salwiński, prof. nadzw. – Wydział IMiR
5. dr inż. Marzena Schejbal-Chwastek – Wydział GGIOŚ
6. dr hab. inż. Janusz Ostrowski – Wydział GGILŚ
7. dr Jan Piekarczyk – Wydział IMiC
8. dr inż. Jerzy Zych – Wydział Odlewnictwa
9. dr hab. inż. Jan Osika, prof. nadzw. – Wydział MN
10. dr inż. Jacek Traple – Wydział WNiG
11. dr hab. inż. Jerzy Mikulik, prof. nadzw. – Wydział Zarządzania
12. dr Katarzyna Zarębska – Wydział PiE
13. prof. dr hab.inż. Krzysztof Wierzbowski – Wydział FiIS
14. dr Joanna Kowynia – Wydział MS
15. dr Julian Kwiek – Wydział NSS
16. mgr Anna Chadaj – Biblioteka Główna
17. mgr Lucyna Kucia – Biuro Rektora
18. stud. Dariusz Pasternak – Samorząd Studentów
19. mgr Lucyna Bodek – ACK Cyfronet

Na pierwszym zebraniu, które odbyło się w dniu 22 stycznia 2008 r. Uczelniana Komisja Wyborcza wyłoniła ze swego składu przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących:

Przewodniczący: dr hab. inż. Józef Salwiński, prof. nadzw.

Wiceprzewodniczący: dr Jan Piekarczyk,
dr hab. inż. Marian Branny

Tradycyjne spotkanie gwarków

7 grudnia 2007 r.

Barbórka 2007 w AGH

7 grudnia 2007 r.

Spotkanie władz uczelni i Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii z przedstawicielami przemysłu

7 grudnia 2007 r.

Spotkanie Gwarków AD 2007

w Katedrze Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Transportowych
na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki

for. arch. autora

Jak nakazuje górnicza tradycja, w dniu 14 grudnia 2007 roku na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki, zostało zorganizowane przez Katedrę Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Transportowych tradycyjne Spotkanie Gwarków. Pracownicy Katedry, studenci V roku specjalności PS i MZ oraz zaproszeni goście spotkali się przy kuflu piwa, aby wesołą zabawą podsumować swoje dokonania i górnicze trudy w 2007 roku. Spotkanie zostało zorganizowane już po raz czwarty w malowniczej scenerii dworu w Tomaszowicach. Główny organizator spotkania – prof. Krzysztof Krauze, dolozył wszelkich starań, aby nie zabrakło przedniego jadra i bursztynowego trunku w okolicznościowych kufiach, a oprawa spotkania zadowolila wszystkich. Z niewątpliwą pomocą organizacyjną i finansową przyszli przyjaciele z Firm współpracujących z naszą Katedrą. Przybywających gości witala orkiestra dęta z KWK Piast. Spotkanie, poza liczną grupą pracowników z przemysłu górniczego, zaszczytily swoją obecnością władze Uczelni, na czele z JM Rektorem prof. Antonim Tajdusiem, Prorektorami Ryszardem Lisem, Tadeuszem Słomką i Antonim Cieślą oraz Wydziału IMiR, z Dziekanem prof. Januszem Kowalem.

Spotkanie rozpoczął Kierownik Katedry MGPIIT, prof. Antoni Kalukiewicz, który ukonstytuował Wysokie Prezydium oraz zarządził skok przez skórę dla wybranych studentów V roku WIMiR – młodych adeptów sztuki górniczej. Ceremonię skoku przez skórę poprowadził Stara Strzecha Jan Jewulski. Po pasowaniu młodych lisów na gwarków rozpoczęła się przednia zabawa. Przewodnictwo nad gwarkami objął zaprawiony w piwnych bojach Prezes Mirosław

for. arch. autora

kañtor ze swoim wspaniałym zespołem. Wspomagał ich z ramienia Katedry MGPIIT kontrapunkt naukowy Stara Strzecha Krzysztof Kotwica. Nad porządkiem w Tablicach czuwało odpowiednie ciało kolegalne – CIPA (Centralny Instytut Piwa i Alkoholu) – powołane specjalnie na tę okazję przez Kontrapunktów. Niepokornych zaś czekały „piwne katusze” oraz łyk specjalnej, górniczej mikstury. Na spotkaniu królowała przede wszystkim pieśń, ale nie obyło się bez dowcipnych przerywników oraz konkursów. Ze szczególnym aplauzem przybyłych gwarków spotkały się występy gwareckiego zespołu tanecznego w numerze „Kacze bajoro” oraz show studenckiej grupy wokalne „Tina Turner and Gipsy King”. Wszyscy uczestnicy konkursów obdarowani zostali okolicznościowymi upominkami. Nie zapomniano o hojnych sponsorach z firm ZMZ Zabrze, TAGOR, Cummins, Stomil Wolbrom, Hydromel, Damel, Ryfama, Glinik, Vacat, DBT, Ematech, PPH Katowicki Wegiel, KAZ, Carbonex, Fama, Venitec i Phoenix Business, a gromkim „Sto lat” podziękowano Starym Strzechom emerytom – zasłużonym dla Wydziału IMiR i Katedry MGPIIT. Gwarkowie nie zawiedli też podczas zbiórki na jeden z krakowskich domów dziecka – uzbierano prawie 2,5 tys. złotych. W tradycyjnym pojedynku

for. arch. autora

piwnym tytuł króla piwnego obronił Stara Strzecha Marek Jarczyk, jednak ex aequo ze świeżo pasowanym gwarkiem Dumanią. Atmosfera spotkania, podtrzymywana przez wspaniałych kontrapunktów i rywalizacja w Tablicach Lewej i Prawej (padł w niej sprawiedliwy remis), tak mocno rozgrzała wszystkich gwarków, że po ponad czterogodzinnej zabawie nikt nie myślał o zakończeniu spotkania. Jednak wszystko ma swój kres i na prośbę, najwyższej w AGH, Starej Strzechy, Antoniego Tajdusia, przy pieśni „Casablanka” oraz świetle zimnych ognii, zabawa dobiegła końca. Chociaż większość uczestników jeszcze długo nie chciała opuścić gościnnych pomieszczeń Tomaszowickiej oranżerii i z kuflam w rękę oraz pieśnią na ustach wspominali miło spędzone chwile. Dopiero odjazd autobusów do Krakowa przerwał piwne dysputy rozemocjonowanych gwarków. Obiecali jednak powrót na następne Spotkanie w przyszłym roku.

prof. Krzysztof Krauze
dr inż. Krzysztof Kotwica

Wydział IMiR – Katedra Maszyn Górniczych, Przeróbczych
i Transportowych

Widowisko artystyczne „Tradycje górnicze i nie tylko..”

Interesującym eksperymentem i wydarzeniem artystycznym tegorocznych obchodów górniczego Święta Barbórki było widowisko „Tradycje górnicze i nie tylko..”, które wraz z tradycyjnym Skokiem przez Skórę kończyło uroczyste posiedzenie Senatu. Tym razem miejscem posiedzenia Senatu był hall pawilonu A-0, i kto wie czy nie było to pierwsze posiedzenie Senatu w scenerii tej szacownej i pięknej przestrzeni. Piękną i architektoniczną urodę mogliśmy podziwiać w trakcie trwającego 49 minut widowiska. Właśnie skala widowiska i ogromna ilość sprzętu i urządzeń (cztery potężne Tir-y) zmusiły organizatorów do przeniesienia uroczystości do hallu A-0. Organizatorami byli: Komitet Organizacyjny Światowego Kongresu Górniczego (który już za kilka miesięcy będzie obradował w Auditorium Maximum, ale też i w murach naszej Uczelni) i Fundacja dla AGH (o której szerzej postaram się napisać już w najbliższym numerze Biuletynu). Każdy z nas ma świadomość, iż największymi przeciwnikami tradycji są wiedza i technika. Ale to właśnie widowisko wyraźnie pokazało jak najnowocześniejsze rozwiązania w zakresie techniki przekazu i multimedialności mogą służyć pokazaniu tradycji w tym przypadku tradycji górniczych. Wykorzystanie realizowanej na kilkunastu ekranach animacji komputerowej i efektów wizualnych, ogromna ilość światła na krużgankach hallu A-0, stworzyły

fol. ZS

niepowtarzalną atmosferę całego przedsięwzięcia. Realizatorami widowiska była grupa osób znakomicie czująca się w świecie mediów: Adolf Weltschek – dyrektor Teatru Groteska, reżyser i twórca coraz bardziej znanego, nie tylko w Krakowie, pochodu Smoków, Małgorzata Zwolińska- autorka scenografii, autorzy

fol. ZS

pięknych animacji wykorzystujący śmiało malarstwo śląskich artystów nieprofesjonalnych – Wojtek Kapela i Paweł Weremiuk oraz odpowiedzialni za produkcję Sebastian Godula i Konrad Koper reprezentujący firmę Event Factory –

mającą za sobą wiele podobnych przedsięwzięć.

Wielkie serdeczne podziękowania należą się wykonawcom widowiska, a przede wszystkim zespołowi Pieśni i Tańca Krakus – najstarszemu studenckiemu zespołowi folklorystycznemu w Polsce, który w przepięknie oświetlonej scenerii hallu A-0 i na trzech praktycznie estradach pokazał swoje olbrzymie możliwości artystyczne. Wiele serca w przygotowanie widowiska włożyli prof. Jerzy Kwaśniewski (wspaniałe układy choreograficzne), prof. Jerzy Jamiński oraz Maciej Jędrzejek.

Kilkanaście fragmentów śląskich tańców i pieśni spotkało się z aplauzem liczniejszej niż zwykle kilkusetosobowej widowni. Piękne zdjęcia autorstwa Zbigniewa Sulimy zamieszczone na stronie internetowej tylko częściowo oddają piękno i charakter tego wydarzenia, a pewnie nie uda się atmosfery tego zdarzenia przekazać też na przygotowywanej płycie DVD.

Innego wymiaru artystycznego nabral też tradycyjny „Skok przez Skórę”, w którego przygotowanie wiele pracy włożył prof. Jan Jewulski z zespołem studentów. No cóż, w czasach kiedy wielu z nas w ślad za Jean Paul Sartrem zamieniłoby tradycyjne chodzenie w półbutach na chodzenie w mokasynach, aby oszczędzić czas jaki przeznaczony jest na wiązanie sznurowadeł myślę, że warto było przetrwać sprawnie prowadzone przez Jego Magnificencję Rektora prof. Antoniego Tajdusia posiedzenie Senatu i przeżyć 49 minut wspaniałej ucztę artystycznej.

✉ Jerzy Kicki

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Światowego Kongresu Górniczego, Kraków–Katowice 2008

Stara hala jak nowa

W dniu 16 stycznia 2008 r. odbyło się uroczyste otwarcie wielofunkcyjnej hali sportowej. Po długich staraniach w obiekcie sportowym AGH (budynek U-12), przy ulicy Piastowskiej 26a, oddano odnowioną halę sportową i zaadoptowano pomieszczenie ok. 150 m² na siłownię. Na wielofunkcyjność wyremontowanej sali składa się pełnowymiarowe boisko do futsalu lub piłki ręcznej,

foto: Stanisław Malik

3 boiska do piłki siatkowej oraz 5 kortów do badmintonu. Dzięki przychylności JM Rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia, sala sportowa wyposażona została w wysokiej klasy nawierzchnię Pulastic 2000 – RD na drewnianych lewarach. Nawierzchnia posiada certyfikat jakości Międzynarodowej Fundacji Piłki Ręcznej NL. Remont trwał pełne 4 miesiące. Wymieniono także oświetlenie – obecna jasność ponad 800 luxów całkowicie zmienia wystrój sali.

Studenci i czynni sympatycy sportu, korzystający z dobrodziejstw hali, chwalą sobie nowa nawierzchnię. Hala po remoncie wzbudziła duże zainteresowanie komercyjne. Po obowiązkowych zajęciach dydaktycznych i po treningach sekcji AZS AGH, do późnych godzin wieczornych, w tygodniu i w weekendy sala wykorzystywana jest przez zorganizowane grupy.

Polecamy również i zapraszamy do siłowni, w godzinach wynajmu: 13.30 – 19.00 od poniedziałku do piątku.

Z Nowym Rokiem życzymy poprawy kondycji, tężyzny fizycznej oraz składamy szczególne podziękowania decydom finansowym, wykonawcom i osobom, które przyczyniły się do realizacji tego przedsięwzięcia.

Beata Komenda

Opłatkowe spotkanie Wychowanków

Zgodnie z ponadpiętnastoletnią już tradycją, w dniu 10 stycznia br. na noworocznym spotkaniu opłatkowym zebrali się w auli działacze i członkowie Stowarzyszenia Wychowanków AGH.

Po powitaniu zebranych przez Przewodniczącego SW AGH prof. Stanisława Mitkowskiego, głos zabrał JM Rektor AGH prof. Antoni Tajduś. W ciepłych słowach ocenił rolę Stowarzyszenia w integracji wychowanków naszej Uczelni, którzy swoją rzetelną pracą przyczynili się do osiągnięcia przez AGH wysokiej pozycji w kraju.

Jesteście jedną wielką rodziną, powiedział później ks. prałat Andrzej

Waksmański. Spotykacie się co roku, rozmawiacie, składacie sobie życzenia, wymieniacie poglądy. Trzeba mieć nadzieję, że Społeczność nasza zmierza w dobrym kierunku. Po krótkiej modlitwie rozpoczęło się składanie życzeń i dzielenie opłatkami. Lampki z winem, owoce, ciastka i kanapki. Śpiewano kolędy, było miło i serdecznie. Wśród około 150 osób byli nasi profesorowie seniorzy, ludzie przemysłu, emeryci i czynni zawodowo oraz członkowie władz uczelnianych i wydziałowych. Gościliśmy również delegację Stowarzyszenia Absolwentów UJ. Kilkoro naszych Wychowanków usprawiedliwiło swą nieobecność,

ponieważ jako parlamentarzyści w tym samym dniu brali udział w posiedzeniu Sejmu.

Na ekranie zmieniały się fotosy z różnych imprez stowarzyszeniowych w roku 2007, to dzięki pomysłowości i wykonaniu kol. Zygmunta Kuliga, mogliśmy powspominać o starym i pomyśleć o nowym roku. Jak zwykle organizacja spotkania spoczywała na kol. Helenie Piterze.

Andrzej Miga

foto: Paweł Sulimski

Wybrane z prasy

Dziennik Polski 11.12.2007 r.

Według konserwatorów technologia, dzięki której cegielki pozostawałyby w dobrym stanie na długi okres, nie istnieje. Innego zdania są specjaliści z AGH. *Odnowić mur cegielkowy* to tytuł rozmowy z dr. Markiem Rembisem z Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, współtwórcą patentu na wyrób mas mineralnych stosowanych do odnawiania kamiennych zabytków. Na czym polega działanie mas mineralnych, czy taka masa nadaje się do odnowienia cegiełek wawelskich i dlaczego tak szybko się one niszczą oraz jak je należy konserwować – mówi dr Rembiś.

Dziennik Polski 12.12.2007 r.

AGH wprowadziła uczelniany System Identyfikacji Wizualnej. Jego najważniejszą częścią jest nowy znak graficzny uczelni, który zbudowany jest z sygnetu oraz logotypu. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia znak graficzny AGH ma być odtąd jedynym znakiem służącym codziennej identyfikacji wizualnej Akademii. Godło – czarny orzeł w koronie symbolami górnictwami na piersi i inicjałami AG – zostało zastrzeżone na potrzeby dokumentów Rektora, potwierdzających tradycję lub dorobek uczelni.

Gazeta Wyborcza 13.12.2007 r.

Specjaliści z Google, Motoroli, Cisco i Sabre pokażą najnowsze zdobycze swoich firm oraz ich praktyczne zastosowanie. Konferencje na której wystąpią, zorganizowały Amerykańska Izba Handlowa, UJ oraz AGH. Wydarzenie jest adresowane do studentów kierunków informatycznych i specjalistów branży IT. Więcej szczegółów można znaleźć pod adresem: www.itgiants.org.

Dziennik Polski 14.12.2007 r.

Profesor Andrzej Manecki został uhonorowany nagrodą PAN im. St. Staszica za monografię pt. *Encyklopedia minerałów – minerały Ziemi i materii kosmicznej* z polskim i angielskim słownikiem nazw, wydaną przez Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH. Jest to pierwsza w Polsce encyklopedia minerałów. Uzupełniona została również w płytę CD zawierającą 100 kolorowych fotografii minerałów i ich kryształów.

Dziennik Polski 18.12.2007 r.

Kolędę *Wśród nocnej ciszy* odśpiewano na otwarciu prezentowanej w Muzeum AGH wystawy pt. *W rodzinnej pracowni zwierzyńieckich szopkarzy*. Ekspozycja prezentuje dorobek rodziny Malików. Są to obrazy, rysunki, rzeźby, fotografie, odlewy, figurki i lalki, które wiążą się z Bożym Narodzeniem. Najbardziej uwagę przyciągają szopki krakowskie wykonane przez Stanisława Malika (pracownika AGH), mistrza szopkarstwa. Jego wspaniałe szopki zyskują najwyższe uznanie muzeów i kolekcjonerów z całego świata.

Rzeczpospolita 19.12.2007 r.

Dziennik Polski 3.01.2008 r.

Na łamach dziennika Rzeczpospolita zamieszczona została lista najlepszych pod względem sprzedaży pozycji na rynku wydawnictw ekonomicznych. Pierwsze miejsce zajęła książka pt. *Rachunkowość zarządcza i controlling projektów* przygotowana przez dr inż. Monikę Ładę oraz dr inż. Alinę Kozarkiewicz z Wydziału Zarządzania AGH, a dotycząca bardzo aktualnej dziś problematyki – metod służących poprawie efektywności działalności realizowanej poprzez projekty. Szczegółowe informacje na temat książki dostępne są na stronie Wydawnictwa C.H. Beck.

Dziennik Polski 20.12.2007 r.

Władze AGH przywiązują dużą uwagę do zagadnień współpracy zarówno zagranicznej, jak i krajowej. Jakiego rodzaju jest to współpraca i jakie przynosi efekty, z kim ostatnio Akademii udało się podpisać umowy o współpracy przeczytamy w specjalnym wydaniu Dziennika Akademii Górniczo-Hutniczej w wywiadzie pt. *AGH jest cenionym partnerem* z Prorektorem ds. Współpracy i Rozwoju prof. Jerzym Lisem. „O naszych kontaktach formalnie świadczy liczba 127 umów podpisanych z partnerami zagranicznymi i prawie 100 podpisanych z partnerami krajowymi” – mówi prof. Lis. Podaje także ciekawe informacje o planach uczelni na nowy rok związane ze współpracą zewnętrzną.

Dziennik Polski 21.12.2007 r.

O rekrutacji, pomocy materialnej dla studentów, działalności samorządowej, naukowej, kulturalnej i sportowej studentów, procesie kształcenia oraz działalności organizacyjnej pionu kształcenia można będzie porozmawiać internetowo na czacie z Prorektorem ds. Kształcenia prof. Antonim Cieślą. „Władze na czacie” to projekt cyklicznych spotkań, których celem jest ułatwienie wszystkim zainteresowanym komunikacji z władzami uczelni.

Na tradycyjnej uroczystości oplatkowej spotkali się pracownicy, studenci, absolwenci i przyjaciele AGH. W przystrojonej świątecznie auli przywitał gości Rektor AGH prof. Antoni Tajduś wraz z Prorektorami. Gościem honorowym spotkania był bp Józef Guzdek, który pobłogosławił oplatki i przekazał obecnym świąteczne życzenia. Piękne kolędy grał zespół muzyczny AGH „Krakus”.

Dziennik Polski 7.01.2008 r.

W auli AGH odbędzie się spotkanie z cyklu „Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką”, na którym Prorektor ds. Kształcenia prof. Antoni Cieśla przedstawi wykład pt. *Pole elektromagnetyczne: wybrane zagadnienia teorii*. Następnie wygłosi prelekcję mgr inż. Mikołaj Skowron z Katedry Elektrotechniki AGH. Wykłady są częścią prezentacji „Uczeń i mistrz”. Z kolei w części artystycznej wystąpi zespół wykonujący muzykę negro spiritual i gospel The Willows Revival, który przedstawi *Kolędy i nie tylko...*

Dziennik Polski 11.01.2008 r.

W auli AGH tradycyjne spotkanie oplatkowe zorganizowało Stowarzyszenie Wychowanków AGH. Licznie przybyłych wychowanków przywitały władze uczelni. Do absolwentów przemówił Rektor AGH prof. Antoni Tajduś: „Chciałbym wyrazić wdzięczność tym, dzięki którym nasza uczelnia jest przodującą w kraju. Wielkość tej uczelni budowali ci, którzy na niej pracowali i pracują.

Gazeta Krakowska 15.01.2008 r.

W auli Collegium Maius rektorzy krakowskich uczelni prosili małopolskich parlamentarzystów o wsparcie inwestycji naukowych. W Krakowie są to m.in. budowa polskiego synchrotronu (urządzenia wytwarzającego promieniowanie elektromagnetyczne), Centrum Cyklotronowego (służącego m.in. do leczenia nowotworów) czy stworzenie infrastruktury Centrum Zaawansowanych Technologii AKCENT utworzonego przez cztery krakowskie uczelnie: UJ, AGH, PK, i AR.

Dziennik Polski 17.01.2008 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadał uprawnienia Wydziałowi Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH do prowadzenia studiów na kierunku Geofizyka. Kiedy rozpocznie się nabór na ten kierunek, jakie specjalności będą mogli wybrać chętni i jakie czekają ich perspektywy pracy przeczytamy w wywiadzie pt. *Poszukiwani w kraju i na świecie* z prof. Jadwigą Jarzyną, kierowniczką Katedry Geofizyki Wydziału Geologii, Geofizyki

i Ochrony Środowiska AGH. Znajdziemy również informacje na temat dokonań w dziedzinie naukowej Katedry Geofizyki oraz o największym sukcesie jaki odniósł ostatnio prof. Zbigniew Fajkiewicz, którego podręcznik *Grawimetria stosowana*, wydany przez Uczelniane Wydawnictwa Naukowe AGH – zdobył w ub. roku nagrodę w IV edycji konkursu na najlepszy podręcznik lub skrypt akademicki, organizowany przez Stowarzyszenie Wydawnictw Szkół Wyższych.

Gazeta Wyborcza 17.01.2008 r.

Jeśli nie zaczniemy wydobywać węgla brunatnego ze złóż „Legnica”, za kilka lat grozi nam kataklizm energetyczny – to wniosek z sympozjum na krakowskiej AGH. Temat złóż pod Legnicą zdominował zakończone sympozjum o bezpieczeństwie energetycznym kraju. Zdaniem prof. Zbigniewa Kasztelewicza z Katedry Górnictwa Odkrywkowego AGH sięgnięcie po te złoża będzie koniecznością.

Gazeta Krakowska 21.01.2008 r.

Gazeta Wyborcza 21.01.2008 r.

Wspólna reklama, wspieranie się i dbanie o rozwój miasta. Krakowskie szkoły wyższe i magistrat złączyły siły w promocji gminy jako ośrodka gospodarczego i akademickiego. Prezydent Jacek Majchrowski i rektorzy dziesięciu uczelni podpisali porozumienie. Czym będą się teraz zajmować? – „Promować nasze możliwości naukowe i dydaktyczne” – wyjaśnia prof. Antoni Tajduś, Rektor AGH. W ciągu najbliższych tygodni zostanie ustalona lista wspólnie prowadzonych projektów.

oprac. Małgorzata Krokoszyńska

Więcej informacji prasowych o AGH znajdziecie Państwo na stronie internetowej AGH w serwisie Aktualności w zakładce „Wybrane z prasy” pod adresem:

<http://www.agh.edu.pl/pl/aktualnosci/wybrane-z-prasy.html>

Kalendarium rektorskie

17 grudnia 2007

- Wystawa w Ośrodku Historii Techniki z Muzeum poświęcona twórczości Rodziny Malików pt. „W rodzinnej pracowni zwierzyńskich szopkarzy”.

17 – 18 grudnia 2007

- W ramach działań promocyjnych odbyły się spotkania w szkołach ponadgimnazjalnych w Kamieniu Pomorskim i Wolinie, których efektem spotkania było podpisanie umów o współpracy z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie i Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Krzywoustego w Kamieniu Pomorskim.

18 grudnia 2007

- Spotkanie z Dyrektorem Firmy OPOCZNO SA Ferdynandem Gackim, podczas którego omawiano aktualny stan współpracy.

19 grudnia 2007

- Spotkanie z przedstawicielami firmy Electric 80 w celu zapoznania się z działalnością firmy. Podczas spotkania omówiono priorytety dalszej współpracy oraz ustalono termin podpisania listu intencyjnego.

20 grudnia 2007

- Spotkanie z przedstawicielami firmy BUDUS z Alwerni. Omawiano szczegóły nawiązanej współpracy.

21 grudnia 2007

- Spotkanie z Prezesem Zarządu Firmy Interactive Platforms 5 Sp. z o.o. Grzegorzem Putynkowskim w celu omówienia nawiązania współpracy.

3 stycznia 2008

- Spotkanie z przedstawicielami firmy MTU Aero Engines Polska Sp. z o.o. Podczas spotkania zaprezentowano działalność firmy oraz omówiono obszary współpracy.
- Spotkanie grupy ekspertów uczelni technicznych w sprawie priorytetowych kierunków badań w zakresie Inżynierii Materiałowej.

7 stycznia 2008

- „II Międzynarodowe Kolędowanie” zorganizowane przez Koło Naukowe Studium Języków Obcych BLABEL oraz Erasmus Student Network AGH.
- Posiedzenie Komitetu Monitorującego w Warszawie dla Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE.

8 stycznia 2008

- Spotkanie z burmistrzem Skawiny oraz przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego i Krakowskiego Parku Technologicznego.

9 stycznia 2008

- Spotkanie z przedstawicielami KWB „Bełchatów” w Bełchatowie, w trakcie którego omówiono szczegóły współpracy pomiędzy KWB „Bełchatów” a AGH.
- Posiedzenie interdyscyplinarnego Zespołu ds. Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych w MNiSW.

10 stycznia 2008

- Otwarcie Centrum Targowo-Wystawienniczym Expo Silesia w Sosnowcu.

10 – 11 stycznia 2008

- II posiedzenie Komitetu Monitorującego Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 w Zakopanem.

11 stycznia 2008

- Spotkanie poświęcone projektowi pn. „Synergia węglowo-jądrowa dla bezemisyjnej produkcji paliw i wychwytu CO₂” w Warszawie.
- Spotkanie z Prezydentem Miasta Krakowa prof. Jackiem Majchrowskim.

13 – 19 stycznia 2008

- Wizyta w Sinai University w Egipcie, podczas której podpisano umowę o współpracy.

14 stycznia 2008

- Seminarium „Węgiel brunatny – szanse i zagrożenia rozwoju energetyki opartej na węglu brunatnym w I połowie XXI wieku w Polsce”.
- Spotkaniu Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa z parlamentarzystami.

15 stycznia 2008

- Spotkanie z posłem PO Ireneuszem Rasiem. Tematem spotkania była rozbudowa bazy sportowej AGH.
- Podpisanie porozumienia o współpracy Krakowskich Uczelni Wyższych z Urzędem Miasta Krakowa.

16 stycznia 2008

- Spotkanie z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbarą Kudrycką, nt. finansowania projektów z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

18 stycznia 2008

- Otwarcie wystawy w Bibliotece Głównej „Świat w obiektywie pracowników AGH”.

AGH – miejscem przyjaznym niepełnosprawnym

Akademia Górniczo-Hutnicza została zaproszona do udziału w projekcie: „**Miejsce przyjazne niepełnosprawnym – przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych i starszych w życiu społecznym, publicznym i kulturalnym**”, realizowanym przez Centrum Funduszy Europejskich w ramach Europejskiego Roku Równych Szans dla Wszystkich 2007.

Projekt zakłada przeszkolenie pracowników różnego rodzaju instytucji oraz przedsiębiorstw w województwie małopolskim. Jego głównym celem jest sprzeciw wobec dyskryminacji osób niepełnosprawnych, jak również starszych w dostępie do czynnego uczestniczenia w życiu publicznym, społecznym oraz kulturalnym.

W szkoleniu, które odbyło się **13.12.2007 r. w godz. 9:00–12:00** w **Bibliotece Głównej AGH**, wzięło udział 40 pracowników naszej Uczelni z 24 jednostek organizacyjnych AGH.

Wykładowca – Pani Iwona Stańko – szczegółowo omówiła – w ujęciu teoretycznym, jak również praktycznym –

problemy, z jakimi spotykają się osoby niepełnosprawne. Jako osoba poruszająca się na wózku, bazując w dużej mierze na własnych doświadczeniach, udzieliła wielu cennych wskazówek jak powinny wyglądać relacje z osobami niepełnosprawnymi, biorąc pod uwagę potrzeby wynikające z rodzaju dysfunkcji.

Szkolenie miało na celu omówienie działań zmierzających do:

- zniesienia istniejących postaw i zachowań dyskryminujących niepełnosprawnych i starszych,
- tworzenia klimatu sprzyjającego afirmacji różnorodności, jako wartości w społeczeństwie, na które składają się wszyscy członkowie danej społeczności,
- promowania szacunku i tolerancji, tworzenia bardziej spójnego społeczeństwa poprzez eliminowanie stereotypów i uprzedzeń.

Po wysłuchaniu prelekcji, zapoznaniu się z otrzymanymi materiałami i pomyślnym zaliczeniu egzaminu w formie testu, wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali

certyfikaty imienne oraz certyfikaty dla poszczególnych jednostek – nadające im status jednostek realizujących politykę równych szans w ujęciu założeń Unii Europejskiej.

Tabliczki z napisem: „Miejsce przyjazne niepełnosprawnym”, które uzyskaliśmy za uczestnictwo w programie, znajdują się w sali Katalogów Biblioteki Głównej AGH na parterze oraz w Czytelnii Czasopism na I piętrze.

Nasza Uczelnia jest w elitarnej grupie instytucji, które cechuje: otwartość na potrzeby także niepełnosprawnych i starszych; zrozumienie faktu, iż z miejsc publicznych korzystają różne grupy społeczne, którym należy się szacunek i tolerancja.

Uczestnictwo w szkoleniu przygotowanym przez CFE, to kolejny krok w stronę osób z różnymi rodzajami dysfunkcji, wyrównywania ich szans na dalszy rozwój i lepsze funkcjonowanie w naszym środowisku akademickim.

Wykaz instytucji, które uczestniczyły w projekcie można znaleźć na stronie:

<http://www.fundusze-europejskie.com/index.php?option=content&task=view&id=104>

✉ Agnieszka Zych

Pożegnanie Seniorów

W dniu 17 stycznia br. w Sali konferencyjnej rektoratu miała miejsce miła

uroczystość. JM Rektor zaprosił pracowników, którzy w 2007 roku

fot. Marek Torma

zakończyli etatową pracę na AGH. W swoim wystąpieniu prof. Antoni Tajduś podkreślił zasługi odchodzących na emeryturę, jakie włożyli w budowę silnej, wśród polskich szkół wyższych, pozycji AGH. Przytoczył wiele faktów i liczb obrazujących duży potencjał naukowy uczelni, jej popularność wśród młodzieży, wyrażającą się dużą liczbą kandydatów na I rok studiów, a także niezłą sytuacją materialną, pozwalającą na rozbudowę bazy naukowej i dydaktycznej, a nawet na inwestycje takie, jak nowoczesna pływalnia. W tych osiągnięciach – powiedział do zebranych JM Rektor – zawarta jest również Wasza, wieloletnia praca na różnych stanowiskach uczelni. Podkreślił też, że osiągnięcie wieku emerytalnego nie jest sygnałem do zerwania więzów z uczelnią, a tylko zmianą formy współpracy. I bardzo prosił o kontynuowanie udziału w życiu uczelni.

Kończąc swoje przemówienie JM Rektor serdecznie podziękował zebrany za wieloletni wkład pracy dla AGH i życzył dużo sił, zdrowia oraz wszelkiej pomyślności na dalsze lata życia.

✉ Paweł Suliński

Bestseller ekonomiczny z Wydziału Zarządzania AGH

Publikacja wyników badań naukowych w formie artykułów i książek stanowi ważny element działalności naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej. Ilość i ranga naukowa tych publikacji jest przedmiotem analizy Wydziałów, Biblioteki Głównej AGH oraz samych pracowników. Te pozycje, które dystrybuowane są w szerokim obiegu podlegają ponadto ocenie rynkowej przez czytelników i wydawców. W takich przypadkach każdy z autorów zmuszony jest do osiągnięcia kompromisu pomiędzy wysokim poziomem naukowym publikacji, a popularnym, łatwym w odbiorze sposobem prezentacji omawianej problematyki.

W dzienniku „Rzeczpospolita” z dnia 19.12.2007 zamieszczona została lista najlepszych pod względem sprzedaży pozycji na rynku wydawnictw ekonomicznych. Pierwsze miejsce zajęła książka pod tytułem **Rachunkowość zarządcza i controlling projektów** przygotowana przez dr inż. Monikę Łada oraz dr inż. Alinę Kozarkiewicz z Wydziału Zarządzania Akademii

Górnictwo-Hutniczej wydaną przez Wydawnictwo C.H. Beck.

Książka dotyczy bardzo aktualnej problematyki – metod służących poprawie efektywności działalności realizowanej poprzez projekty. W kolejnych rozdziałach książki przedstawiono najważniejsze instrumenty rachunkowości zarządczej i controllingu stosowane w różnych fazach cyklu życia projektu. Zaprezentowano zarówno metody stosowane przy planowaniu i realizacji pojedynczych projektów, jak również kompleksowe rozwiązania wykorzystywane w organizacjach zarządzanych przez projekty.

Zdaniem autorek, sukces książki był możliwy dzięki bardzo praktycznej orientacji prezentowanej problematyki oraz odpowiedniemu – stosunkowo rzadko spotykanemu wśród wydawnictw ekonomicznych – połączeniu wiedzy inżynierskiej o projektach z wiedzą ekonomiczną o metodach poprawy efektywności. Autorytet w zakresie zarządzania projektami w Polsce, profesor

Michał Trocki ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie w recenzji książki podkreślił, że „...zaletą książki jest jej interdyscyplinarność; łączy ona bowiem gruntowną wiedzę z zakresu projektów ze specjalistyczną wiedzą z zakresu rachunkowości zarządczej, tworząc nową jakość naukową i praktyczną. Ujęcie problematyki zarządzania finansami projektu zawarte w recenzowanej książce jest nowoczesne, zgodne z aktualnym stanem wiedzy naukowej i praktycznej...”.

Szczegółowe informacje na temat książki dostępne są na stronie Wydawnictwa C.H. Beck (<http://ksiegarnia.beck.pl/book.php?ks=3058>).

☞ Monika Łada

Najlepsze pozycje 2007 roku

- „Rachunkowość zarządcza i controlling projektów”, Monika Łada, Alina Kozarkiewicz; Beck
- „Kultura organizacyjna diagnoza i zmiana model wartości konkurujących”, Kim L. Cameron, Robert E. Quinn; Wolters Kluwer
- „Kształtowanie nowoczesnych systemów ocen pracowników”, Małgorzata Sidor-Rządkowska; Wolters Kluwer
- „Strategie wynagrodzeń”, Stanisława Borkowska; Wolters Kluwer
- „Zarządzanie czasem”, Lothar J. Seiwert; Placet
- „Zarządzanie zasobami ludzkimi, tworzenie kapitału ludzkiego organizacji” red. Antoni Łudwiczynski, red. Henryk Król; PWN
- „Mikroekonomia”, David Begg, Stanley Fischer, Rudiger Dornbusch; PWE
- „Leksykon VAT tom 1 /2”, Janusz Zubrzycki; Unimex
- „Dochodząc do tak negocjowanie bez poddawania się” William Ury, Roger Fischer, Bruce Patton; PWE
- „Podręcznik samodzielnej nauki księgowania”, Barbara Gierusz; Oddk

Nowatorskie podejście nagrodzone

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie poinformował, że praca dyplomowa Pana Tomasza Kuśmierczyka i Pana Aleksandra Łosia na temat „Modyfikacji interfejsu komputerowego dla osób niepełnosprawnych” napisana pod kierunkiem dr. inż. Zbigniewa Mikruta z Katedry Automatyki AGH otrzymała I nagrodę w IV edycji Konkursu Ogólnopolskiego na najlepszą pracę magisterską lub doktorską, której tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze zdrowotnym, zawodowym lub społecznym „Otwarte Drzwi” w kategorii „rehabilitacja zawodowa”.

Jury konkursu uznało, że praca wyróżnia się nowatorskim podejściem do zagadnień kompensacji niepełnosprawności i daje możliwości wykorzystania wyników badań w praktyce na szeroką skalę oraz zaowocuje włączeniem się w dalszy rozwój projektu innych pracowników naukowych i studentów.

☞ MK

Notatki w Internecie

Konkurs dla studentów AGH oraz uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych.

Trwa dziewiąta edycja konkursu „Notatki w Internecie” organizowanego corocznie przez JM Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej. W tym roku po raz pierwszy grono odbiorców Konkursu skierowanego pierwotnie tylko do studentów AGH zostało powiększone o uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych. Edycja Konkursu skierowana do uczniów organizowana jest pod patronatem JM Rektora AGH wspólnie przez Centrum e-Learningu AGH i Urząd Miasta Krakowa. Szczegóły Konkursu znajdują się na stronie internetowej www.notatki.cel.agh.edu.pl.

☞ Michał Oczko
Centrum e-Learningu AGH

Poniedziałkowy pozytyw

Radio 17 informuje... :)

Poniedziałek, jak wiemy, to najtrudniejszy dzień w tygodniu. Trzeba po rozleniwiającym weekendzie wstać rano np.: by pójść na zajęcia, do pracy czy zacząć załatwiać problemy związane z niezapłaconymi rachunkami z zeszłego miesiąca. W kilku słowach – początek tygodnia i już na starcie porażka, migrena i złe samopoczucie...

W odpowiedzi na ten brak pozytywu w powietrzu w ten dzień powstała audycja „Nie lubię poniedziałków”. Pojawia się co tydzień o tej samej porze, czyli o godz. 18. w „radio17” w pierwszy dzień tygodnia. Nazwa od razu kojarzy się ze znaną komedią (i dobrze!), powstałą w czasach PRL'u, więc jej genezy nie ma co tłumaczyć.

Co do „wnętrza” audycji – wieczór kojarzy się nam z końcem dnia. Chcemy, by już zapadł zmrok i z niemocy poniedziałkowej wyzwolił nas upragniony wtorek, a tu proszę – pojawia się Damian Moskalski ze swoimi niecodziennymi pomysłami, aby jeszcze na kilka godzin wykrzesać z Was trochę energii i pozytywnych wibracji.

Stałymi punktami programu są wspomniany gadatliwy Damian, elektryk (który radzi jak tylko może w cyklu „Z poradnika elektryka”) i dobra muzyka, w większości „made in Poland” (zwłaszcza w cyklu „Cudze chwalicie, swoje ganicie”, gdzie prezentowane są utwory mało znanych, polskich wykonawców).

Pod słowami „dobra muzyka” może kryć się wiele i tak jest w tym przypadku. Nie ma profilu muzycznego tej audycji, ale w większości króluje tutaj rock, punk-rock, piosenka kabaretowa i wszelakie przedziwne formy, których nie sposób usłyszeć w innych stacjach radiowych. Ot, groch z kapustą, jednakże bez skutków ubocznych „po spożyciu”.

Zazwyczaj audycja posiada motyw przewodni – temat prosto z życia wzięty, w którym każdy z Was ma coś do powiedzenia. „Rozmowa” na razie odbywa się za pomocą zakładki „POZDRO” na naszej stronie lub drogą mailową NLP – nlp@radio17.pl.

W NLP pojawiają się także nagrody do wygrania w rozmyślnych konkursach (jak np. na największy nieporządek w pokoju lub mieszkaniu studenckim), zależnie od hojności organizacji współpracujących z R17.

Podsumowując NLP to audycja przede wszystkim rozrywkowa, a głównym jej celem jest pozytywne nastawienie w ten przykry dzień zwany poniedziałkiem. Wyobraź sobie, że wracasz z uczelni, pracy lub z innych zajęć i pragniesz spokoju, oderwania się od szarej rzeczywistości, uśmiechu, kreatywnie spożytkowanej energii. To wszystko otrzymasz w każdy poniedziałek o 18 w audycji „Nie lubię poniedziałków”.

Zapraszam serdecznie!

☞ **Damian Moskalski**
(główno-dowodzący NLP)

Góry jazzu w górach

Szanowni Państwo, zapraszam na moją wystawę fotografii do Cafeterii Akademickiej C-2. Zapraǳnęłem w ten sposób podzielić się moimi refleksjami z IV Zakopiańskiej Wiosny Jazzowej odbywającej się jak zwykle pod Giewontem na przełomie kwietnia i maja.

Koncerty nawiązujące do przedwojennej tradycji zgromadziły wielu sympatyków, trwały 8 dni i przyniosły niezapomniane wrażenia, nieco odmrożeń i zapewne chęć powrotu w to samo miejsce za rok. Proszę potraktować zdjęcia jako wybrane chwile, które dla autora są kwintesencją atmosfery tamtych dni szczelnie wypełnionych intensywnym marszem po tatrzańskich szlakach przeplatanych wieczornymi koncertami.

Życzę Państwu wszystkiego najlepszego w Nowym Roku!

☞ **Andrzej Kos**

PS Wszystkie zdjęcia zostały wykonane bez użycia lampy błyskowej

W pełni zaradni

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie wzięła udział w konkursie „W pełni zaradni” dla pracodawców otwartego rynku pracy, którzy zatrudniają i stwarzają dobre warunki pracy osobom niepełnosprawnym.

W uznaniu dokonanej AGH w obszarze wspierania osób niepełnosprawnych Kapituła konkursu przyznała AGH znak „W pełni zaradni” – wyróżnik dobrej marki.

W AGH pracuje 45 osób niepełnosprawnych (w tym 13 nauczycieli akademickich), co daje ok. 2% wszystkich pracowników Uczelni.

Certyfikat „W pełni zaradni” to kolejne wyróżnienie dla AGH, po dyplomie w konkursie „Kraków bez barier” i odznaczeniu „Miejsce przyjazne niepełnosprawnym”, które potwierdza otwartość Uczelni na osoby niepełnosprawne, nie tylko studentów, ale także pracowników.

☞ **ZIIP**

Owocny początek współpracy

współpraca Wydziału Odlewnictwa AGH z firmą NEMAK Poland sp. z o.o. w Bielsku Białej

Jedno z pierwszych spotkań (30 października 2007 roku) kierownictwa firmy NEMAK Poland z władzami Wydziału Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (ang. AGH University of Science and Technology) było poświęcone prezentacji firmy oraz ofercie współpracy, którą przedstawił: Dyrektor Personalny firmy NEMAK – Pan Bogusław Jakubiec, Project Manager – Pan Andrzej Grajek

zajmujący się projektem powstania Światowego Centrum Odlewnictwa Ciśnieniowego – oraz pani Aleksandra Rabinek z ramienia Manpower Polska – koordynator projektu dla firmy NEMAK.

W spotkaniu inauguracyjnym uczestniczyły władze Wydziału Odlewnictwa AGH z dziekanem Wydziału prof. Stanisławem Rządkoszem oraz kilkunastu studentów ostatnich lat studiów

(IV i V rok). Słuchacze mogli poznać przynajmniej w zarysie historię firmy NEMAK POLAND sp. z o.o., która stanowi obecnie jeden z 17 zakładów Spółki NEMAK, będącej czołowym producentem głowic cylindrów, korpusów silników i innych komponentów ze stopów aluminium dla większości firm motoryzacyjnych na świecie.

Duże wrażenie na młodych adeptach Odlewnictwa, którzy niebawem będą poszukiwali pracy odpowiedniej do swojego wysokiego profesjonalnego wykształcenia, wywarła informacja, że Spółka NEMAK uzyskała przywilej utworzenia w Bielsku Białej – Światowego Centrum Rozwoju Odlewnictwa

Ciśnieniowego, służącego wszystkim zakładom firmy NEMAK. Przywilej ten należy traktować jako wyraz uznania przez centralę firmy NEMAK dla długoletniego doświadczenia, wysokiego poziomu technologicznego, nowoczesności i wysokiej jakości produkowanych wyrobów. Podjęcie tak ambitnego zadania wiąże się z koniecznością stworzenia zespołów inżynierskich o najlepszych kwalifikacjach, gruntownej wiedzy z zakresu technologii odlewniczych, a przede wszystkim o dobrym wykształceniu, umożliwiającym dalszy dynamiczny rozwój osobowy oraz rozwój macierzystej firmy. Do młodzieży uczestniczącej w spotkaniu skierowane zostało zaproszenie, aby w swoich planach wyboru życiowej i profesjonalnej kariery poważnie rozważyć atuty, którymi dysponuje firma NEMAK Poland sp. z o.o. mająca w najbliższym czasie (lata 2007–2009) możliwość zatrudnienia około 20 inżynierów.

Zainteresowanie ofertą wyrażone w dyskusji spowodowało, że szereg osób wyraziło ochotę bliższego poznania firmy w formie jej technicznej wizytacji. Kontynuując uzgodnienia oraz nawiązany dialog, dwóch przedstawicieli firmy NEMAK Poland, inżynierowie Grzegorz Stalec i Rafał Doroszuk w dniach 23–24 listopada 2007 r. uczestniczyli w XXXI Konferencji Naukowej pt. *Nowoczesne Technologie w Odlewnictwie*.

Rewizyta, będąca odpowiedzią na zaproszenie kierownictwa firmy NEMAK Poland sp. z o.o. miała miejsce w dniu 6 grudnia 2007 roku. Do siedziby firmy w Bielsku Białej udała się ponad 30-osobowa grupa studentów V roku, podejmująca studia na specjalizacji Maszyny i Urządzenia Odlewnicze oraz Odlewnictwo Metali Nieżelaznych. Opiekunami naukowymi wyjazdu byli dziekan Wydziału Odlewnictwa profesor Stanisław Rządkosz oraz profesorowie Zbigniew Bonderek i Józef Dańko, a także asystenci – mgr inż. Janusz Kozana i mgr inż. Marcin Piękoś.

Przebieg wizyty był niezwykle pracowity i merytorycznie bogaty; trwał od godz. 9.00 do 16.00. Po ogólnym wprowadzeniu i przeszkoleniu, mającym informacyjny charakter, dotyczącym aktualnego stanu firmy NEMAK Poland, jej profilu produkcyjnego, stosowanych technologii oraz wyposażenia maszynowego, panowie Bogusław Jakubiec i Andrzej Grajek przedstawili więcej danych dotyczących projektu powstania Światowego Centrum Odlewnictwa Ciśnieniowego i jego implikacji na inne perspektywiczne zadania firmy, a przede wszystkim na potrzeby kadrowe.

foto. arch. autora

Zwiedzanie zakładu obejmujące wszystkie wydziały, bezpośrednio związane z produkcją odlewów ciśnieniowych i kokilowych zrobiło na uczestnikach duże wrażenie. Niezwykle korzystne okazało się podzielenie uczestników na małe sześćo-, siedmioosobowe grupy, do których zostali przydzieleni opiekunowie zakładowi, z reguły młodzi inżynierowie pracujący w firmie NEMAK Poland, znakomicie potrafiący nawiązać bezpośredni kontakt z nieco tylko młodszymi studentami z Wydziału Odlewnictwa AGH w Krakowie.

Rozmach zakładu, jego wielkość, obecna produkcja odlewów na poziomie 26 tys. ton na rok, a także przyszłe plany produkcyjne zrobiły naprawdę imponujące wrażenie na studentach, czego wyrazem były głosy w dyskusji po zwiedzeniu zakładu, a zwłaszcza wypowiedzi na seminarium, kilka dni po powrocie z wyjazdu. Moderatorami dyskusji byli: prof. J. Dańko, prowadzący dla sekcji Dyplomowej Maszyny i Urządzenia Odlewnicze wykłady i seminaria z przedmiotu: Urządzenia do specjalnych metod odlewania – Maszyny ciśnieniowe – oraz prof. S. Rządkosz i Z. Bonderek w ramach przedmiotu; Metalurgia i Odlewnictwo Metali Nieżelaznych i przedmiotu Odlewnictwo do form metalowych.

Pytanie: Jak oceniacie Państwo wyjazd do firmy NEMAK Poland?

Student 1. Niezwykle pozytywnie. Ja osobiście nie widziałem jeszcze tak dużych maszyn ciśnieniowych jak ITALPRESSE 2500 T. Maszyny, które Pan Profesor dał nam do zaprojektowania (dotyczące części zespołów mechanicznych) wyglądają jak zabawki przy obiektach rzeczywistych. Jednocześnie mogliśmy zobaczyć cały całkowicie zautomatyzowany ciąg technologiczny.

Student 2. Mnie zainteresowała pracownia wspomagania komputerowego,

gdzie jest wykorzystywany pakiet CATIA i to co mówił jeden z projektantów, że pracuje na tym programie już półtora roku i opanował około 30% istniejących możliwości programu. Ciekawe ile lat trzeba być na produkcji, aby później można było przejść na projektowanie komputerowe?

Student 3. Na mnie bardzo dobre wrażenie zrobiła ogólna czystość i porządek w zakładzie, a ze spraw technicznych zastosowanie podwójnie tego samego robota do wyjmowania odlewów i bloku cylindrów oraz zakładanie żeliwnych tulei do wnęki formy, a przy tym system chłodzenia bardzo cienkich wypychaczy za pomocą specjalnych układów wtryskowych.

Studentka 4. Oprowadzał nas Pan, który pracuje w firmie 8 lat, robił wrażenie osoby bardzo kompetentnej, a jednocześnie życzliwej i bardzo chętnie dzielącej się swoim doświadczeniem!

Studentka 5. Wszyscy byli bardzo mili i można było wyczuć, że chcą nam pokazać jak najwięcej techniki i chyba nas jakoś ośmielić abyśmy nie byli zagubieni na pierwszym spotkaniu z zakładem.

W toku seminarium podkreślano wielokrotnie fakt dużych korzyści z wyjazdu, a także miły gest firmy NEMAK Poland, która na swój koszt zorganizowała przejazd całej grupy autobusem w dwie strony, a ponadto po pracowitej wizycie zafundowała wszystkim bardzo dobry obiad w stołówce zakładowej.

W trakcie rozmów dwustronnych stwierdzono jednomyślnie potrzebę przygotowania umowy o współpracy umożliwiającej nawiązanie bliższych kontaktów, realizację praktyk technologicznych, praktyk dyplomowych, realizację wspólnych tematów dyplomowych, wycieczek dydaktycznych i współrealizację programów badawczych.

prof. Józef Dańko
prof. Stanisław Rządkosz

Just 5

Czy brak sluchu to niepełnosprawność, czy „tylko” normalna część życia? A niesłyszący to... mniejszość językowa; tacy swojscy cudzoziemcy? Sami zainteresowani twierdzą, że tak właśnie jest.

W społeczności akademickiej AGH jest ich zaledwie piątka, przynajmniej tak to wygląda na tle przeszło 30 tys. pozostałych studentów. Tylko piątka, na pięciu, różnych wydziałach. Jednak po rozmowie z Andrzejem Wójtowiczem z Biura ds. Osób Niepełnosprawnych AGH, ale także po Dniu Studenta Niesłyszącego, (który odbył się 10 grudnia ubiegłego roku), uświadomić należy sobie, że to całkiem niezły wynik w oswajaniu świata dźwięku. Główny problem w tym oswajaniu, polega na barierze językowej i nierównym poziomie nauczania w szkołach specjalnych. Niewiele osób wie, że dla niesłyszących, językiem macierzystym jest język... migany, czy jego formalna odmiana – polski język migowy (PJM). Jak go nie nazywać, w porównaniu do języka werbalnego, dla niesłyszących tak naprawdę obcego, niezwykle ubogi. Stwarza to ogromny problem przy opisywaniu i rozumieniu świata, w tym głównie jego naukowych i abstrakcyjnych aspektów. I chyba tylko niesłyszący wiedzą, ile trzeba nakładu sił, uporu i wytrwałości, by te braki pokonać. I tylko oni zdają sobie sprawę, jaki odnoszą sukces. Jeszcze jedno – niesłyszący to nie głuchoniemi, bo to dość niefortunne określenie, a przede wszystkim przykre.

Ania, Maciek, Edyta, Piotr i Grzegorz mimo, jak sami twierdzą, wbrew obiegu opinii wśród niesłyszących o braku

celowości studiów – wiążącej się z późniejszym brakiem zatrudnienia, pewnej hermetyczności społecznej, która cechuje ich środowisko, zaryzykowali. Tak na przekór, i tak zwyczajnie z zainteresowań, bo stąd wziął się pomysł na kształcenie w AGH. Jak się okazało jednej, z trzech w Polsce, uczelni przyjaznych osobom z wadami sluchu.

Ania opowiada o pomocy pracowników już przy załatwianiu formalności rekrutacyjnych. Wspomnieć należy także, o prowadzących zajęcia dydaktyczne, którzy generalnie starają się ułatwić życie nietypowym studentom. Już w trakcie studiów, pomocne okazały się: biuro Rektora i Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Dzięki tym ostatnim oraz PEFRON-owi studenci niesłyszący mają możliwość nauki języka angielskiego poprzez specjalną tablicę interaktywną, no i zaangażowaniu lektora oczywiście. Nie zapomniano także o innych udogodnieniach pomocnych w dydaktyce i odpowiednim przystosowaniu Domu Studenckiego. Wszystko to nie byłoby możliwe, zwłaszcza normalne uczestniczenie w dydaktyce, bez tłumaczy języka migowego. Uczęszczają oni na wszystkie zajęcia, z każdym studentem indywidualnie, będąc swoistym łącznikiem pomiędzy dwoma światami. Jak często bywa, to przypadek w formie pewnego obozu integracyjnego, sprawił konieczność utworzenia takich stanowisk. Dwa, a raczej dwoje są na stałe, pozostali – w miarę możliwości.

Niesłyszący studenci uważają siebie za normalne, niemal przeciętne osoby i ich zdaniem tak są odbierani przez otoczenie. Choć są świadomi swojej odrębności, to w Akademii czują się zwyczajnie, u siebie. Twierdzą, że problem nietolerancji

niepełnosprawnych nie istnieje w akademickiej społeczności AGH (wcześniejsze doświadczenia na innych uczelniach wyższych, czasem bywały przykre). Jak sami oznajmiają, z czystym sercem polecają naszą uczelnię innym osobom z wadami sluchu, chcącym podjąć studia. Myślą nawet o konkretnej akcji promocyjnej zachęcającej niesłyszących do studiowania. Bo w polskich realiach piątka to całkiem sporo, jednak tak naprawdę, mogłoby być ich znacznie więcej. Zwłaszcza w porównaniu do pozostałych krajów UE, szczególnie „starej” piątnastki. Studenci słyszący również zaakceptowali swoje nietypowe koleżanki i kolegów. Co ciekawe, chcąc się integrować, chętnie zapisują się na organizowane przez biuro ds. ON, kursy języka migowego.

Czego zatem życzyć nieprzeciętnej piątce?

Zapewne większej liczby koleżanek i kolegów niesłyszących, chętnych na studia, sukcesywnego oswajania świata dźwięku i obalania dziwnych stereotypów. A najważniejsze to chyba pracy po studiach. Może nie tak zjawiskowej jak praca Brendy Costy – niesłyszącej latynoamerykańskiej top-modelki, ale tej normalnej, ciekawej i wymarzonej.

À propos wstępu. Niesłyszący od urodzenia, wedle wielu badań oraz środowisk naukowych, stanowią mniejszość językową i kulturową, i tak też chcą być traktowani. Podobnie zresztą jak głusi i słabosłyszący. Nie jako niepełnosprawni.

A tak nawiasem mówiąc, czy są gdzieś na horyzoncie naprawdę pełnosprawni?

✉ Przemysław Bodziony

Kamerun, kraj dzieci i kolorów

Moim marzeniem od zawsze był wyjazd do Afryki. Pomysłów na realizację było kilka, wszystkie jednak mało rzeczywiste, aż do 2006 roku, kiedy nawiązałam kontakt z dominikaninem, ojcem Dariuszem Godawą – misjonarzem w Bertoua, w Kamerunie. Dzięki jego pomocy marzenie stało się faktem; wypełniłam wszelkie potrzebne formalności i... pierwszego dnia lipca 2006 wyładowałam w Yaounde, stolicy Kamerunu, wiedząc tylko tyle, że przez dwa najbliższe miesiące będę pracować z dziećmi w sierocińcu prowadzonym przez ojca Darka.

Rzeczywistość

Nasza część globu myśląc „Afryka” ulega najczęściej dwóm stereotypom. Pierwszy: kontynent niebezpieczny, tajemniczy, egzotyczny, pełen dzikich zwierząt, tropikalnych chorób i zupełnie

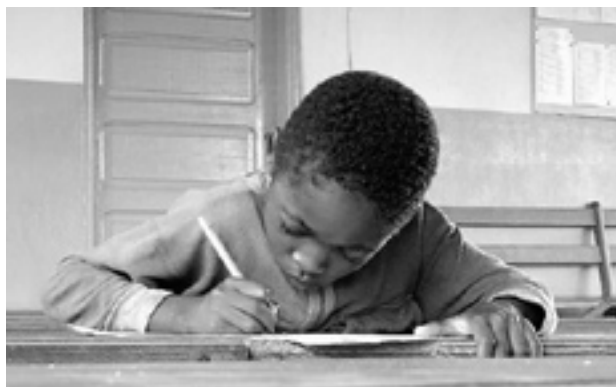

foto. arch. autora

obcej, niezmiernie bogatej kultury. Na drugim biegunie tkwi wizja skrajnie ubogiego, zapomnianego przez wszystkich Trzeciego Świata, w zastraszającym tempie dziesiątkowanego przez głód, choroby i wewnętrzne konflikty. Mamy też obrazy pośrednie, stanowiące dowolną kompilację obydwu wizji. I z takim właśnie wyobrażeniem „pośrednim” z końcem czerwca 2006 roku leciałam

do Kamerunu, do Bertoua, stolicy południowo-wschodniej części kraju.

Kamerun jest republiką demokratyczną, położoną w Afryce środkowej, na przestrzeni ostatnich lat szczęśliwie nie szargana większymi konfliktami i wojnami. Większość spośród niemal siedemnaście milionowej społeczności to ludzie zamieszkujący wieś, wioski i przedmieścia miast, żyjący w ubóstwie. Ludzie, dla których pojęcie czasu nie istnieje. Nieraz miałam wrażenie, że czas zatrzymał się tutaj tysiące lat temu, a jedyne „zdobycze cywilizacyjne” jakie w ten świat dotarły to plastikowe miednice, gumowe klapki i kolorowe koszulki, z rzadka telewizor, tak paradoksalnie kontrastujący z wnętrzem glinianej, często osłoniętej liśćmi palmowymi, lepianki. Przed lepianką gromada bosych dzieci radośnie uganiających się za drewnianym klockiem, często jedyną dostępną im zabawką.

Kolory i dzieci

Kolory: soczysta zieleń wszystkiego wokół (głównie baobaby, papaje, bananowce), błękit nieba i czerwień ziemi, to pierwsze wrażenie jakie na przybywszu z zewnątrz robi Afryka. Bo ziemia w Afryce jest czerwona. Czerwona i płodna. Patrząc na nią tym mocniej ma się wrażenie, że ludzie tam dopiero co z niej wyrosli; brunatni i jak ona płodni.

Przeciętna afrykańska kobieta jest matką około dziesięciorga dzieci (pierwsze rodzi w wieku czternastu lat).

Afryka to dzieci, są wszędzie: przed chatami, na bazarze, na ulicy. Niestety tylko około 20% z nich ma możliwość uczęszczania do szkoły, szkoła w Kamerunie kosztuje. Pozostałe 80% wychowuje ulica.

Ojciec Darek i praca

Dziećmi właśnie, których matki „nie dają sobie rady”, lub które rodziców nie mają, zajmuje się w Bertoua ojciec Darek Godawa, dominikanin. Jest proboszczem jednej z tamtejszych parafii i założycielem „Foyer St Dominique” – sierocińca. Zapewnia dzieciom „wikt i opierunek”, posyła do szkoły, lecz w razie potrzeby.

Przez te dwa miesiące pracowałam z najmłodszymi podopiecznymi ojca Darka. Uczyłam ich czytać, pisać, dużo rysowaliśmy. Dla większości dzieci rysowanie właśnie stanowiło największą przyjemność, była to czynność niemalże magiczna (niektóre z nich po raz pierwszy w życiu trzymały w ręku kredkę!). Nie sposób opisać jakie emocje i ile radości wywoływało każdorazowe wyciąganie kredek z pudełka, rysowanie psa, drzewa, roweru, odrysowywanie stóp i dłoni (jedno pudełko kredek na piętnaścioro dzieci...).

Pomagać?

Pomoc tej części świata rzeczywiście jest bardzo potrzebna. Kwestia ta rodzi jednak wiele pytań, budzi kontrowersje; czy pomagać? Jak pomagać by motywować, a nie wyręczać? To, jak się wydaje, podstawowe wątpliwości.

W Bertoua sytuacja jest prosta. Ojciec Darek wyznaje zasadę: „nie ma nic za darmo”, dlatego też wszystkie osoby mogące pracować – pracują. Dlatego wszelka pomoc nie upośledza zdolnych do pracy ludzi, nie zniechęca ich do aktywności zarobkowej.

Problem w tym, że za wykonywaną pracę najczęściej nie mogą zapewnić sobie i bliskim normalnych warunków życia. Ludziom nierzadko brakuje podstawowych artykułów umożliwiających godne przeżycie.

Niestety nie często zdarza się okazja by pomoc od darczyńców bezpiecznym środkiem transportu mogła dotrzeć do Kamerunu. W listopadzie 2006 roku dzięki uprzejmości misjonarzy z innej placówki – Misja Kamerun – dostała trochę miejsca w kontenerze wysyłanym z Polski.

fol. arch. autora

Wrzuciłam z moim Tatą, Antonim Ligęzą przeprowadziliśmy szybką zbiórkę darów do kontenera na terenie AGH.

Podziękowania

W tym miejscu chciałabym serdecznie podziękować Wszystkim tym pracownikom AGH (a także osobom spoza Uczelni, które spontanicznie włączyły się do akcji), którzy tak hojnie wsparli inicjatywę, przynosząc ogromne ilości niezbędnych artykułów (przede wszystkim ubrań i przyborów szkolnych).

Po niespełna rocznej podróży kontener dotarł do Kamerunu. Dla małych podopiecznych ojca Darka i wielu mieszkańców Bertoua był to prawdziwy Bożonarodzeniowy prezent. Trudno ocenić jak wielką pomocą są dla nich Wasze dary.

Raz jeszcze, w imieniu ojca Darka i dzieci z Bertoua, dziękuję.

Wszystkim osobom zainteresowanym działalnością dominikańskiej misji w Bertoua polecam stronę www.misja-kamerun.pl, znajdują tu Państwo szczegółowe bieżące informacje o placówce, kameruńskie ciekawostki a także wiele pięknych zdjęć.

Każdy rodzaj wsparcia jest w Bertoua stale potrzebny. W sierocińcu ojca Darka mieszka około trzydziścioro dzieci a mogłoby mieszkać trzy tysiące (takie są realne potrzeby!), jednak ciągle brakuje środków, nie mówiąc o kosztach edukacji czy leczenia. Zapraszam serdecznie do wspierania misji:

Konto bankowe:
Inteligo, Dariusz Godawa
50102055581111120928000024

Chętnie także odpowiem na wszystkie ewentualne pytania czy wątpliwości: marianna.ligeza@gmail.com.

✉ Marianna Ligęza

Parafia ojca Darka, kościół w Bertoua, to kościół zwyczajnych ludzi. Tym, czego mocno tam potrzeba, poza rzecz jasną materialnym wsparciem, jest zrozumienie. Głębokie rozumienie drugiego człowieka z całym bogactwem odmienności, jaką ze sobą niesie. Bo Afryka to bogactwo odmienności, egzotyka przepływająca się z nędzą, przestrzeń niespodzianek i paradoksów, ale też, a może przede wszystkim, zwyczajność. Zwyczajność oczywiście odmienne, „nie nasza”. Zwyczajność, w którą wpisane są bardzo konkretne ludzkie historie. To świat, który nie chce być oceniany, mierzony. Ten świat chce zrozumienia, akceptacji.

Bożonarodzeniowa „Świąteczna paczka” w AGH

Święta Bożego Narodzenia to okres, w którym spotykamy się z rodziną przy wspólnym wigilijnym stole, razem spędzamy czas i obdarowujemy się prezentami. Jest to również czas refleksji nad naszym życiem, czas odpoczynku od codzienności. W te magiczne dni nie myślimy o problemach codzienności, w naszych domach panuje niepowtarzalna atmosfera. Jednak są rodziny, dla których Święta nie są tak radosne i wolne od trosk, jak dla nas, borykają się bowiem z ogromnymi problemami finansowymi i nie stać ich na zastawienie stołu dwunastoma potrawami. Na naszym stole wigilijnym, zgodnie z Polską tradycją, zostawiamy jedno puste nakrycie dla niespodziewanego gościa, który może przyjść z prośbą o podzielenie się kolacją, z prośbą o pomoc. Czy jednak udzielamy tej pomocy? Czy zauważamy osoby, które jej potrzebują? Często chcielibyśmy jakoś wesprzeć tych, którzy są w trudnej sytuacji, ale nie wiemy, jak to zrobić. Studenci naszej uczelni znaleźli sposób...

W dniu 14.12.2007 na Wydziale Nauk Społecznych Stosowanych został otwarty magazyn „Świątecznej Paczki”. Dwudziestu pięciu studentów z pierwszego i drugiego roku socjologii, jako wolontariusze, wzięło udział w akcji krakowskiego Stowarzyszenia WIOSNA, którzy dzięki zgodzie Pani Dziekan prof. dr hab. Annie Siwik, mogli zorganizować pomoc dla ponad trzydziestu rodzin.

Akcja Świąteczna Paczka w tym roku organizowana była po raz siódmy na terenie Krakowa, a po raz drugi również w innych miastach Polski. Idea tego wydarzenia polega na obdarowywaniu potrzebujących rodzin, przez osoby dobrej woli przygotowujące im prezenty z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Z każdym, dla kogo miała być przygotowana Paczka, została wcześniej przeprowadzona ankieta, aby wy badać konkretne potrzeby rodziny. To był pierwszy etap pracy wolontariuszy. Przeprowadziliśmy ankiety u ponad trzydziestu osób, aby dowiedzieć się, dlaczego ich rodzina znalazła się w trudnej sytuacji oraz jakie rzeczy są potrzebne jej członkom. Następnie, na podstawie kwestionariuszy wywiadu, tworzyliśmy opisy rodzin, które od 1.12. były umieszczone w internetowej bazie dla darczyńców. Każda osoba, grupa przyjaciół, znajomych, lub rodzina mogła, na podstawie opisu, wybrać poprzez bazę internetową, komu chce pomóc

i przygotować świąteczny prezent. Następnie trzeba było przygotować paczkę dla wybranej rodziny. Potem należało już tylko dostarczyć ją do któregoś z magazynów i czekać, aż wolontariusze zawiozą prezent rodzinie. Każdy darczyńca, po dostarczeniu jego paczki, otrzymywał wiadomość z opisem wrażeń, jakie wywarł prezent na obdarowywanych. W całej Polsce było ponad 4500 rodzin potrzebujących, to około 18000 osób, dla których ludzie dobrej woli przygotowali świąteczne paczki z niezbędnymi rzeczami! Najczęściej rodziny, które oczekiwały pomocy prosiły o żywność, środki czystości oraz odzież. Zdarzały się jednak również nieśmiałe prośby o inne artykuły, takie jak pralka, rower rehabilitacyjny, a nawet łóżko. Pierwszego dnia przyjechali do naszego magazynu darczyńcy z pralką. Byliśmy bardzo zaskoczeni i nieco zdezorientowani, nie mieliśmy możliwości przetransportowania pralki, postanowiliśmy więc wykorzystać samochód darczyńców, którzy chętnie pojechali z nami do potrzebującej rodziny. Na szczęście rodzina ta wyraziła zgodę na kontakt z osobą przygotowującą Paczkę, nie było więc obaw, że nie dochowamy zasady pełnej anonimowości. Oprócz pralki, zespół pracowników jednej z krakowskich firm, przygotował kilka pudeł z rzeczami dla wybranej przez siebie rodziny. „Gdy zapakaliśmy do drzwi pani Alicji i przedstawiliśmy się, zobaczyliśmy na jej twarzy zaskoczenie i radość zarazem. Gdy zaczęliśmy wnosić ogromne pudła wypełnione po brzegi, łyż napłynęły jej do oczu, nie kryła wzruszenia. Jej dzieci z ogromną radością zaczęły rozpakowywać

paczki, a pani Alicja stała oniemiała. Kiedy wnieśliśmy do jej mieszkania wymarzoną pralkę – usiadła z wrażenia, nie mogła uwierzyć, że to dla niej. Radość tej rodziny odbijała się na twarzach wszystkich, nam także łza zakręciła się w oku. Podobnych sytuacji było wiele, każda rodzina, która otrzymała paczkę ogromnie się cieszyła z tak wspaniałego świątecznego prezentu i była bardzo wdzięczna tym, którzy go przygotowali.” Kiedy w słowach i na twarzach osób, którym się pomaga, widać radość i wdzięczność płynącą z serca, trudno nie zgodzić się z faktem, że obdarowywanie jest nieraz większą radością, niż otrzymywanie.

Już dziś studenci socjologii planują przyszłoroczną akcję. Być może uda się obdarować jeszcze większą ilość potrzebujących, jednak zależy to nie tylko od chęci wolontariuszy, ale także od osób, które mają możliwość zorganizowania pomocy dla rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji. Dlatego też gorąco zachęcamy do wzięcia udziału w kolejnej edycji akcji „Świąteczna Paczka”, która odbędzie się w grudniu bieżącego roku. Niech kolejne Święta Bożego Narodzenia będą radością dla nas i dla osób, które znajdują się w trudnej sytuacji i czekają na pomoc. Niech dodatkowe nakrycie przy wigilijnym stole nie będzie pustą tradycją, zwykłym przyzwyczajeniem.

W tym miejscu, w imieniu organizatorów, chciałabym bardzo serdecznie podziękować Pani Dziekan za okazaną przychylność naszej akcji, a jej uczestnikom za włożoną pracę, a przede wszystkim wspaniałe serce.

☞ **Agnieszka Krobicka**

Wszelkie informacje na temat akcji można uzyskać na stronie Stowarzyszenia WIOSNA

www.wiosna.org.pl
www.swiatecznapaczka.pl

foto. autora

Biuletyn AGH

No i stało się. Rozpoczynamy regularne wydawanie naszej uczelnianej gazety w zmienionym formacie i zwiększonym nakładzie. Zapowiedzieliśmy już te zmiany na łamach sygnałnego wydania Biuletynu AGH, które ukazało się w październiku 2007 roku, a było skierowane do studentów pierwszego roku.

W międzyczasie ukazało się następne, okolicznościowe wydanie Biuletynu AGH, poświęcone dniom Jana Pawła II. Inicjatywa ta została podjęta przez Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa w roku 2006, a jej druga edycja odbyła się w listopadzie 2007 roku. To okolicznościowe wydanie, wydrukowane zostało w nakładzie 1000 egzemplarzy nie trafiło do tradycyjnego kolportażu. Dla zainteresowanych dostępna jest w Redakcji, jak zwykle w formie nieodpłatnej, ograniczona ilość sztuk (zapraszamy również do czytania wydania internetowego). W gazecie znalazły się teksty referatów wygłoszonych podczas sesji naukowych, które odbyły się w ramach Dni Jana Pawła II. Biuletyn stał się też pretekstem do wspomnień z pielgrzymek do Ojca Świętego, jak i wspomnień z Jego wizyty w AGH. Są to przede wszystkim archiwalia fotograficzne, zawarte w zdjęciach papieskiego fotografa Arturo Mari, ale również Pawła Sulirskiego i też trochę moich.

Biuletyn AGH, od tego wydania, będzie w części swego nakładu trafiał na Miasteczko Studenckie. Będziemy się starali zwiększać ilość łamów poświęconych sprawom studenckim. Liczymy na zainteresowanie i odzew Braci Studenckiej.

Jednocześnie będą trwały prace nad dalszymi zmianami graficznymi w Biuletynie, które być może doprowadzą w niedalekiej przyszłości do wydawania gazety w pełnym kolorze...

Tymczasem życzę miłej lektury tego górniczego wydania i zapraszam do współpracy: pisania tekstów, nadsyłania ciekawych fotografii. Proszę także o uwagi, które pewnie pozwolą zmieniać Biuletyn w odpowiednim, przyjaznym dla czytelników, kierunku. Do następnego wydania

✉ Zbigniew Sulima

Maroko – geologiczny raj

Badania świata jurajskiego w ramach działalności Sekcji Stratygrafii Studenckiego Koła Naukowego Geologów (SKNG) na Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska

Sekcja Stratygrafii jest jedną z wielu sekcji, działających w ramach Studenckiego Koła Naukowego Geologów – jednego z najstarszych kół naukowych w AGH. Nasza aktywność badawcza skupia się na różnych działach geologii, ze szczególnym uwzględnieniem rozpoznania paleontologii i stratygrafii utworów jurajskich. Materiał naukowy gromadzony w trakcie licznych badań terenowych jest następnie analizowany laboratoryjnie, co prowadzi ostatecznie do paleogeograficznych rekonstrukcji jurajskich łądów i mórz. W porównaniu z innymi sekcjami SKNG jesteśmy niezbyt liczną grupą, ale możemy się poszczycić wieloma wyjazdami terenowymi i innymi formami aktywności, jak referaty, czy slajdowiska.

Opiekunem naszej sekcji jest dr inż. Michał Krobicki, który służy nam nieocenioną pomocą w zgłębianiu wiedzy z geologii historycznej, a zwłaszcza okresu jurajskiego. W historii naszej działalności najważniejsze były wyjazdy na Ukrainę (dwukrotnie) w rejon Zakarpacia (masyw Marmaroszy i Czarnohory), czy wyjazd do Maroka w zeszłym roku. W bieżącym roku akademickim planujemy kontynuację

badań dotyczących jurajskich basenów sedymentacyjnych Karpat rumuńskich i ukraińskich, jako nawiązanie do wcześniejszych badań.

Ukoronowaniem naszej dotychczasowej pracy, jest zajęcie przez nasze koleżanki: Annę Plonkę, Annę Rusin i Urszulę Rębiś drugiego miejsca na zeszłorocznej Sesji Barbórkowej Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego, za referat pt. „Paleośrodowisko wczesnojurajskiej facji lithiotisowej profilu Assemsouk (Maroko, Wysoki Atlas)”. Był on rezultatem, wspomnianego powyżej, wyjazdu naukowego Sekcji do Maroka w zeszłym roku. W tym miejscu pragniemy bardzo serdecznie podziękować JM Rektorowi prof. Antoniemu Tajdusiowi, za wsparcie finansowe naszego wyjazdu, bez którego jego organizacja byłaby bardzo utrudniona, jeśli wręcz niemożliwa.

Grudniowa sesja Barbórkowa SKNG, na której przedstawiliśmy rezultaty naukowe naszej wyprawy, stała się pretekstem do wspomnień tego niecodziennego wydarzenia w historii naszej Sekcji i dlatego postanowiliśmy podzielić się z Państwem na łamach

Biuletynu AGH garstką „afrykańskich refleksji”.

Maghreb – czyli „Zachód Słońca”. Tak Arabowie nazywają północno – zachodnią część Afryki, rejon dzisiejszych Algierii, Sahary Zachodniej i Maroka. Owe „Wrota Afryki”, to niesamowita kraina, w której mieszały się ze sobą wpływy fenickie, rzymskie, arabskie i berberyjskie. W efekcie jest to miejsce pełne historii, egzotyki i tajemniczości. Pomimo tego jest to kraj raczej rzadko wybierany przez Polaków na miejsce wypoczynku, co w ostatnim czasie jednak ulega zmianie. Na turystów czekają bowiem wspaniałe krajobrazy – od wybrzeża Atlantyckiego, poprzez równiny zajmowane przez gaje oliwne, aż po wysokie góry Atlas i saharijskie oazy. Ponadto magnesem dla Europejczyków pragnących zapoznać się z kulturą arabską są średniowieczne miasta, które wręcz eksplodują od barw, zapachów i dźwięków, islamskie zabytki i miejsca kultu, zwykle jednak możliwe do podziwiania tylko z zewnątrz oraz tradycyjne wioski Berberów, gdzie gościnność opiewają już legendy.

Ponieważ zainteresowania naukowe naszej sekcji skupiają się na utworach jurajskich, to celem naszego wyjazdu, któremu nadałmy nazwę „Maroko – bogactwo paleontologiczne i kulturowe”, było nie tylko zwiedzenie największych zabytków Maroka, zapoznanie z kulturą i zwyczajami, ale przede wszystkim

przeprowadzenie badań stratygraficzno-paleontologicznych w obrębie wczesnojurajskich utworów (pliensbach-toark) Atlasu Wysokiego. Opiekun naszego wyjazdu dr Michał Krobicki nawiązał kontakt z pracownikami Uniwersytetu w Meknes, którzy obiecali nam pomoc merytoryczną w interesującym nas temacie.

Ostatecznie skład naszego wyjazdu przedstawiał się następująco: Joanna Lubszczyk, Anna Płonka, Ula Prędko, Anna Rusin, Marta Zygmant, Michał Michna, Michał Maj oraz dr Michał Krobicki (fot. 1). Wyruszyliśmy do Malagi na południu Hiszpanii, skąd mieliśmy się przedostać nad Cieśninę Gibraltarską i dalej do Afryki. Nasz pierwszy cel – miasto Fez – najstarsze miasto Imperium i zarazem stolica kultury arabskiej. Dwa dni upływają nam na oswajaniu się z kulturą i zwyczajami Marokańczyków, zapoznaniu się z miejscową kuchnią i zwiedzaniu „miasta tysiąca meczetów”.

Do oglądania jest naprawdę wiele. Pomijając wszystkie znane zabytki opisywane w przewodnikach całe stare miasto to niekończący się ciąg uliczek zamienionych na stragany i punkty gastronomiczne. Co chwilę zaczepiani jesteśmy przez wszędobylskich naganiaczy, którzy nachalnie starają się nakłonić nas do odwiedzenia sklepu, zjedzenia w ich lokalu, lub noclegu we wskazanym hotelu, za co liczą sobie drobną opłatę.

Pierwszy *tadżin*, pierwsza miętowa herbata i oliwki na przystawkę. W końcu mamy na żywo możliwość zapoznania się z tym wszystkim, o czym do tej pory mieliśmy okazję tylko czytać i sobie wyobrażać (fot. 2). Wszechobecne sklepiki, oferujące towary od daktyli po srebrną biżuterię i cudowne lekarstwa. Słynne *Garbarnie Chouwara*, umożliwiając podziwianie rzemiosła, które nie zmieniło się od zamierzchłych czasów. Arabowie targują się z nami o każdy, nawet najmniejszy przedmiot, oraz składają nam pół żartem – pół serio, ofertę sprzedaży kobiet.

Przed nami druga imperialna stolica – Meknes – „Wersal Maroka”. Miasto wita nas zamkniętymi ulicami przystrojonymi barwami narodowymi, kordonem policji. Dowiadujemy się, że w drodze do Fezu przez Meknes ma przejechać obecny monarcha Mohammed VI. Po zwiedzaniu Fezu, Meknes nie robi na nas aż takiego wrażenia. Wydaje się ono bardziej ciche i spokojne. Odwiedzamy tu też tradycyjną łaźnię parową – *hammam*. Wybieramy się również na jednodniową wycieczkę do Volubilis – stanowiska archeologicznego ruin stolicy prowincji rzymskiej z II wieku p.n.e. Zachowały się tu nieliczne mozaiki, termy, ruiny bazyliki, Kapitolu i łuk tryumfalny.

W Meknes spotykamy się też z naszym opiekunem naukowym, z którym udajemy się już razem na miejscowy uniwersytet, na umówione spotkanie z marokańskimi geologami „jurajskimi”. Na miejscu ustalamy szczegóły dotyczące lokalizacji interesujących nas odsłoneń geologicznych i logistyki. Żegnamy się z Meknes i ruszamy do kolejnej, najstłynniejszej chyba stolicy Imperium – Marrakeszu – „Czerwonego miasta”.

Najstłynniejszym tutaj obiektem jest plac Jemaa el Fna. *O zmierzchu rozpoczyna się tu prawdziwy spektakl. Za dnia królują tu rzemieślnicy, zaklinacze węży, akrobaci, sprzedawcy owoców i wróżbici, ale o zachodzie słońca cały plac zamienia się w gigantyczną restaurację.*

Wreszcie wyruszamy w teren. W planach mamy odwiedzenie paru stanowisk geologicznych, w których stwierdzono występowanie wczesnojurajskich małży z rodzaju *Lithotis* i *Cochlearites*. Po drodze natrafiamy na tablicę informującą o nowopowstałym geoparku „M’Goun” leżącym w dolinie o tej samej nazwie, u stóp góry *Djebel Irhil M’Goun*. Z racji, że poszczególne obiekty parku znajdują się na naszej trasie, postanawiamy poszerzyć zakres naszych prac i zapoznać się z tymi lokalizacjami. W pierwszej kolejności odwiedziliśmy *Cascades d’Ouzoud* – ponad stumetrowe wodospady założone na wczesnojurajskich wapieniach (fot. 3). Następnie na naszej trasie mijamy *Le Cathedrale* – sześciusetmetrowa skała złożona z mioceno-pliocenów. Wracając po skończonych pracach, postanowiliśmy jeszcze odwiedzić pozostałe obiekty geoparku, a mianowicie *Pont naturel d’Imi n’Ifri* – skalny most powstały przez zawalenie się stropu jaskini we wczesnojurajskich wapieniach oraz *louaridene*, niedaleko Damnatu, gdzie podziwiać można śródkowojurajskie tropy dinozaurów (fot. 4).

Dzięki wypożyczonym wcześniej samochodom osobowym byliśmy całkowicie niezależni i mieliśmy okazję dotrzeć do miejsc, których zwykli turyści nie odwiedzają. Za oknami samochodów krajobraz zmienił się na typowo górski, z terasowymi uprawami w dolinach rzek i wioskami, zbudowanymi w całości z kamieni, przyklejonymi do stromych zboczy (fot. 5). Nasz szlak pnie się coraz wyżej pomiędzy trzysięcznymi szczytami Atlasu Wysokiego prowadząc nas do maleńkiej wioski Assemsouk, na zboczu masywu *Djebel Azourki*, która była głównym celem naszej wyprawy. W profilu tym odstania się pełna sekwencja wczesnojurajskich utworów lagunowo-paralicznych z zachowaną rafową budowlą małżową tzw. facji *lithiotisowej*. Z pewnymi

trudnościami lokalizujemy odsłonięcie i rozpoczynamy pracę, która ma na celu profilowanie i opisanie całej rafy, wraz z pobraniem próbek do późniejszych badań laboratoryjnych (głównie mikroskopowych). Zgromadzony materiał badawczy jest bardzo obszerny („jak my to przewieziemy do Polski ?”) i jest dobrą podstawą, do późniejszych opracowań sedimentologiczno-paleoekologicznych.

Ostatnim, znaczącym przedsięwzięciem wyprawy, było wejście na najwyższy szczyt Atlasu Wysokiego – Djebel Toubkal (4165 m n.p.m.) (fot. 6). Z Imllilu, ostatniej wioski u podnóża masywu, szlak wiedzie doliną rzeki Mizan i prowadzi do Refuge du Toubkal – schroniska Francuskiego Klubu Alpinistycznego znajdującego się na wysokości 3207 m n.p.m.. Pobudka o godzinie 5:30 i wymarsz, naszym celem – szczyt Djebel Toubkal! Podejście jest monotonne i nużące, ale ostatecznie po kilku godzinach marszu docieramy do celu. Początkowo zaraz za schroniskiem zaczyna się śnieg, który będzie nam już towarzyszył aż do szczytu. Droga na szczyt zajęła nam ok. cztery godziny, ale szczęśliwie dotarliśmy w komplecie. Odpoczywamy pod piramidą triangulacyjną wieńczącą wierzchołek Toubkal, robimy pamiątkowe zdjęcia i cieszymy się wspaniałą panoramą rozciągającą się na wszystkie strony. Zejście idzie nam już dużo szybciej i wieczorem tego samego dnia meldujemy się na naszym kempingu w Imllilu.

Jeszcze raz wracamy do Marrakeszu, ale tym razem tylko po to, żeby przesiąść się na autobus do Fezu. Spędzamy jeszcze jeden dzień w Fezie. Następnego dnia udajemy się w powrotną podróż w kierunku Hiszpanii, gdyż zbliżał się dzień naszego wylotu. Zatrzymujemy się jeszcze w małym, ale naszym zdaniem najbardziej uroczym mieście w Maroku – Szefszawan. Architekturę ze względu na niewielką odległość od wybrzeża M. Śródziemnego cechuje duża liczba motywów Andaluzyjskich. Wszystkie budynki w obrębie *medyny* są pomalowane na białoniebiesko, a samo miasteczko jest niezwykle spokojne i relaksujące w porównaniu do tłocznych i pełnych zgiełku Fezu czy Marrakeszu. Niestety spędzamy tu tylko jedno popołudnie i rano ruszamy dalej, w kierunku granicy. Odprawa przeprowadzona jest bardzo sprawnie. Wypełniamy tylko kartki wyjazdowe, dostajemy pieczątki do paszportów i jesteśmy w hiszpańskiej Ceucie, a następnego dnia wracamy do Polski.

✉ Michał Maj
Michał Michna

Malownicza wioska w Atlasie Wysokim

Uczestnicy wyprawy „Maroko’2007” – członkowie Sekcji Stratygrafii Studenckiego Koła Naukowego Geologów Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska

W drodze na Toubkal, najwyższy szczyt (4165 m n.p.m.) Atlasu Wysokiego

Tropy środkowojurajskich dinozaurów (Atlas Środkowy; Iouaridene – okolice Damnatu)

fot. Michal Michna

Młoda marokanka z charakterystyczną henną na twarzy

Wodospady Cascades d'Ouzoud na terenie Geoparku M'Goun (Atlas Średni)

